

karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

NIŞTIMAN

Sal: 1 Nîsan 1983 Hejmar: 2

GELÊN ME CEJNA NEWROZÊ PÎROZ KIRIN!

Newroz, roj û despêkeke nûh e.

Cîhê Newrozê, di têkoşîna gelê me ya dirêj de girîng e.

Û Newroz sembola liberxwedana gelê me li hember zordariyê ye.

Newroz, her sal di 21'ê Adarê de ji aliyên gelên Îranî de tê pîroz kirin. Roja Newrozê, ango 21'ê Adarê ji aliyê gelên bindest yên dinê jî bi navê "roja li dijî Nijadpareziyê" tê reş kirin. Di vê rojê de, têkoşîna gelên bindest li hember kolonyalîzmê, emperyalîzmê, nijadpareziyê û li hember kevnaperestiyê xurtir û têkuztir dibê. Roja 21'ê Adarê ji ber vê yekê him ji aliyê netewî û him jî ji aliyê navnetewî rojeke girîng e.

Bi kurtî Newroz divê wek roja li dijî koletî, zilm û xwîn mêjî, ji bo jiyaneke azad û serfiraz ya gelê me bê hesabandin.

Îro, gelên Kurdistanê nave-rokeke siyasî dane Newrozê û ew kirine sembola şerê azadî û serbixwebûna xwe.

Îro jî gelê me ji hemû mafên xwe bê par e. Netewa Kurd hatiyê êsîr kirin. Mafên netewî û demokratîk yên gelê me qedexeyê nin. Kolonyalîzm li her çar

parçeyên Kurdistanê bi regekî hov û har didome. Gelê Kurdistanê bi sed salan li hember zilm û zordariya kolonyalîzmê bi mêranî li ber xwe daye û ji yana xwe heta îro aniye. Ev liberxwedan û ev têkoşîn dê heta Kurdistanê serbixwe, demokratîk, sosyalîst û yekbûyî bido-me. Ji ber ku dijminên gelê me jî vî tiştî baş dizanin, êrîşên xwe li ser gelê me her ro zêdetir dikin. Ew dixwezin gelê me winda bikin. Navê Kurd û Kurdistanê ji dîroka gelên dinê rakin û hebûna wê înkarekin. Ew, ji gelê me û ji têko-

şîna wê ya ji bo serbixwebûna netewî û ya ji bo demokrasiya gelê ditirsin. Kînga, ku gelê Kurdistanê di têkoşîna xwe de bi hêz dibe û pêş de diçe, kolonyalîstan metodên nûh bi kar tînin û dixwazin pêşiya xebata gelê me bigirin. Me ev tişt di 12. Îlona 1980'an de li Tirkîye dît.

Di 12. Îlona 1980'an de dîktatoriya leşkerî-faşîst ya kolonyalîstan mirîtî xist bindestê xwe. Ji wê demê heta bi îro çîna karkerên Tirkîye û Kurdistanê (bakûr) û gelên me yên kedkar di bin zilm û zora

dîktatoriya faşîst de dinalin.

Cunta ya kolonyalîstên faşîst ya leşkerî mîrîtî xistin bin destê xwe, ji bo ku pêşiya têkoşîna çîna karkerên Tirkîye û Kurdistanê bigirin; ji bo ku polîtîkaya aborî ya burjuwaziya monopolîst û kolonyalîst ya Tirkîye, ku nokertî ji emperya lîzmê re dike, pêkbînî û daxwaza emperyalîzmê, nemaze emperyalîzma Emerîka li Rojhilata Navîn bi cîh bînin.

Generalên faşîst ev daxwazên xwe yeko yeko pêkanîn. Hêzên welatparez, demokrat û şoreşger yên Tirkîye û Kurdistanê tar û mar kirin. Bi sed hezaran şoreşger û welatparez avêtin zîndanên û ew di bin îşkençe û lêdanan derbas kirin. Di nava du sal û nîv an de bingeha sazimana xwe ya faşîst avêtin û qurumên dewleta faşîst yeko yeko ava kirin. Dîktatoriya leşkerî-faşîst ya kolonyalîstan di 7'ê Kanûnê de bi dara zorê Anayasa xwe bi gelên me da qebul kirin. Niha jî "Qanûnên partiyên nûh û yên helbijartina gelemperî" hazir dikin. Cunta ya faşîst ya koledaran van tiştên han jî qaşo ji bo "vegerandina demokrasî" dike. Hin kesên bêî hiş jî bi vê dengvedana (propaganda) cunta ya faşîst dixapin û dibêjin ku cunta "vedigere demokrasî".

Rast e, cunta ya faşîst ya kolonyalîstan "partiyên nûh" çêdikin. Lê, gelo kê van partiyên çêdike? Ev kesê hana, ku di xwazin partî çêkin, ne Turgut Özal û Bülent Ulûsî nin? Turgut Özal û Bülent Ulûsî jî ne wezîr û serekwezîrê cunta ya faşîst in? (Turgut Özal berî wezîrê aboriyê bû). Ji ber vê yekê kes nikare bêje, ku cunta "vedigere demokrasî" yê. Cunta qurumên dewleta faşîst ava di-

ke.

Îro, çîna karkerên Tirkîye û Kurdistanê û gelên me yên koledaran rûyê cunta ya faşîst ya reş naskirin e. Ew dizanin, ku cunta tu cara jî ber xwe ve ve nagere demokrasîyê. Ew dizanin ku cunta ya faşîst ji bo wan zilm û zor, xizani û belengazi aniye û hê jî dê bîne. Ji ber vê yekê jî li Tirkîye û Kurdistanê tovên nûh li hember dîktatoriya leşkerî-faşîst ya koledaran şîn dibe.

Divê hêzên şoreşger yên Tirkîye û Kurdistanê vî tiştî jî bîra nekin. Hêzên bi vî halên xwe nikarin zora cunta ya faşîst bibin. Ji bo vê yekê jî divê hêz û kûwetên xwe bikin yek. Ji bo me herî girîgtir yekîtiya îdeolojîk-polîtîk û yekîtiya rêxistinî ye. Ev yekîtiya heta îro çênebûye. Hêviya me ev e, ku Newroza 1983'yan ji bo yekîtiyêke wilo rê şanê me bide û hêzên şoreşger yên Kurdistanê ji çerçewa teng xelas bike û wan bigihîne hev.

XXXX

Îsal, li Ewropa cejna Newrozê ji aliyê kedkarên Kurdistanê li derweyî welat hate pîroz kirin. Komelên Çanda Karkerên Kurdistanê KOÇ-KAK, li çend welatên Ewropayî de Newroz pîroz kirin.

ELMANYA FEDERAL

Di 12 meha Adarê de Komela me KOÇ-KAK ya Berlîna Rojava Newroz pîroz kir. Her çî qasî kêmasiyên şevê hebû jî, lê bi rastî gelek xweş derbas bû. Berî şevê Afîşa Newrozê li her derê hate daleqandin û belavokan Newrozê bi sê zimanan, kurdî tirkî û elmanî hate belav kirin.

Di şevê de gelek pêyiv û axaftin li ser rewşa Kurdistanê hate kirin. Nemaze, li ser yekîtiya îdeolojîk-polîtîk û rêxistinî yên hêzên şoreşger ya Kurdistanê bakûr hate sekinandin. Girîngahiya yekîtiyêke wilo bi sê zimanan ji mêvanan re hate gotin û bala wan gelek kirî şand.

Şev ji aliyê çandî jî gelek dewlemend bû. Folklor, Koro û şano (tiyatroya) ya KOÇ-KAK'ê di lê mêvanan geş kirin. Ji bilî vê jî hozan û dengbêjên hêja, wek BİRİNDAR, ZOZAN, BANGÎN û xwişkên wî, SIDDIK DOĞAN û hevalên wî, koma xwendekarên filistinîyan kêfa mêvanan gelek anîn û qerekerereke internasyonalî dane şevê.

Ji şeva Newrozê re gelek mesaj ji aliyê rêxistinên Kurdistanê û rêxistinên dost yên biyanî hatin şandin. Rêxistinên, ku mesaj şandin û alîkariya şevê kirin ev in; Dilxwazên Rizgarî li Berlîna Rojava, Ala Rizgarî-Berlîna Rojava, Komela Xwendekar û Lawanên Kurdistanê li Ewropa, Partiya Demokrat ya Kurdên Suriye (partî), Partiya Komînîsta Tirkîye (yekîti), TKP (B) û ên din...

HOLLANDA

5'ê meha Adarê, li Hollanda, bajarê Arnheimê KOÇ-KAK şeva Newroza yekemîn pîroz kir. Şeva Hollanda gelek xweş derbas bû, Di şevê de gelek mêvanên Hollandî û Kurd amade bûn. Şeva Hollanda jî, wek şeva Berlînê ji aliyê çandî û siyasî gelek dewlemend bû. Dîsa hozan, dengbêj, Koro, Folklor û Şano ya KOÇ-KAK'ê dilê mêvanan geş kir. Hevalên, ku di şevê de bi zi-

(Dum. Pel. 19-an de)

«BAĞIMSIZLAŞMA» OLAYI ÜZERİNE

Bu yazımızda "bağımsız", ya da "bağımsızlaşma" denen olaya değinmek istiyoruz.

Daha önce çeşitli vesilelerle kısa da olsa, yer yer değinmiş bu olay, "bağımsızlaşma" olayı; özellikle son dönemlerde büyük bir hızla yaygınlaşan ve uzun vadede çok ciddi tehlikeler arzedeabilecek kapasitede bir gelişmeye doğru yol alan ve esas olarak örgüt anlayışını dışlayan bir olgudur.

12 Eylül 1980 askeri -faşist darbesinin de etkisiyle Kürdistan'da faaliyet gösteren siyasi grup, parti ya da hareketler (daha önce varolan sorunlarının da belirginlik kazanıp su yüzüne çıkmasıyla) bir bunalım dönemine girdiler. Girilen bu bunalımlı dönemin etkisiyle de siyasi hareketler bünyesinde yeni yeni sorunlar ve gelişmeler kaydedildi. Bölünmeler, kopmalar, bazı siyasi hareketlerde ise büyük oranda panik ve dağılma görüldü. "Bağımsızlaşma" denen olay, bu gelişmelerin bir ürünü olarak boy verdi. Ancak biz bu yazımızda, girilen söz konusu bunalımın kaynağına inmeyeceğiz. Bu ayrı bir tartışma konusu olacaktır. Bu nedenle sadece "Bağımsızlaşma" denen olaya ve bu olayın maddi olarak Kürdistan'daki gelişmesine değineceğiz.

Nedir bağımsız olmak, bağımsızlaşmak, bağımsızlık? Bağımsızlık; toplumsal olaylarda, değişik sınıf ve tabakaların sınıf mevzilenmelerine, mücadeledeki yerlerine ve etkinliklerine göre değişebilen bir kavramdır. Kendi başına alındığı

da, belirli bir sınıfı temsil etmemekle beraber, yine de sınıfsal temeli olan bir olgudur. Bağımsızlık kavramının sınıfsal temelini yerli yerine oturtabilmek için, neyin bağımsızlığı; daha doğrusu kimin, hangi sınıfın neye ve hangi sınıfsal güçlere karşı bağımsızlığı diye? sormak gerekir. Söz gelimi Ulusal bağımsızlık ne demektir, ya da bundan ne anlıyoruz? Bir ulusun kendisini ezen, tutsak eden, bağımlılaştırılan ya da sömürge olarak elinde tutan ezen ulusa, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı siyasi, ekonomik, sosyal, askeri, kültürel v.b. her alanda tam bağımsızlığı, tümünden bağımsızlaşması, her tür bağımlılık ilişkilerine son verip, kendi geleceğini (kaderini) belirlemesi demektir. Bu bir ulusun, ulus olarak, tüm sınıf ve katmanlarının dahil edildiği bir bağımsızlaşma olayıdır. Böylesi bir bağımsızlaşmanın sınıfsal temeli ise; önderlikle, hangi sınıfın önderlik ettiği ile açıklanabilir bir durumdur. Eğer burjuvazi (ulusal, ya da küçük burjuvazi) sözkonusu bağımsızlık hareketine önderlik ediyorsa, bu, ulus adına, ama günümüzde geçici, ya da sınırlı bir bağımsızlık olacaktır. Ve sonuçta tekrar bağımlılık (yeni bir tarzda ve daha değişik nitelik ve boyutta) ilişkilerine girilecektir. Demek ki burjuvazinin önderlik ettiği ya da edeceği herhangi bir ulusal bağımsızlık hareketi, tüm ulus adına ancak geçici bir süre içindedir. Ve esas olarak burjuvazinin, diğer sınıf ve katman-

lar adına, ama onları dışlayarak, kendi sınıf egemenliğini korumak, diğer sınıf ve tabakalar karşısında sınıf çıkarlarını ve sınıf bağımsızlığını korumasına yöneliktir. Emperyalist burjuvazi karşısında ise, yeni bir temel ve nitelikte, yeni bir bağımlılığa adım atmaktır.

Ulusal bağımsızlık hareketlerine sürekli ve sadece burjuvazi önderlik etmez. Daha önce ülkelerin iç sorunu ve burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olan ulusal sorun, özellikle 1917 büyük Ekim sosyalist devriminden sonra, ülkelerin iç sorunu, demokratik devrimlerin bir parçası olmaktan çıkıp, sömürgeler genel sorunu ve (dünya ölçüsünde) proleter devrimlerin bir parçası haline geldi.

Günümüzde Ulusal bağımsızlık hareketlerini başarıya götüren sınıf ise burjuvazi değil, proleteryaadır. Ya da proleteryanın ideolojik-politik ve örgütsel önderliğidir. Ve günümüzde bu sorun, yani ulusal sorun, burjuvazinin değil, bütünüyle proleteryanın sorunudur. Burjuvazinin önderlik misyonu nesnel olarak tükenmiştir. Onu (Ulusal bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini) başarıya götürecekteki kapasitede değildir. Bu fonksiyonunu yitirmiştir. Çünkü günümüzde burjuvaziyi emperyalizmden bağımsız düşünmek olanaksızdır. Ancak yer yer burjuvazi (ulusal ve küçük burjuvazi) hâla da bazı ulusal hareketlere önderlik etmektedir. Ne var ki, bu önderlik, rekabetçi dönemdeki önderlikle eş-

değer değildir. O şekilde değerlendirilmemelidir.

Proleteryanın (ya da proleteryanın ideolojik-politik ve örgütsel önderliği) önderlik ettiği ulusal bağımsızlık hareketlerinde, ulusal bağımsızlığın elde edilmesinden önce de sonra da burjuva önderlikten farklı (nitelikte farklı) bir yol izler. Emperyalizm ve gericilikle, her tür bağımlılık ilişkilerinden arınmış olarak yürür. Proleterya, ulusal bağımsızlığın elde edilmesiyle görevine son vermez. Aksine, bir bütün olarak ulusu, emperyalist sömürgeci ve gerici ilişkilerden arındırdığı gibi, bir sınıf olarak ta, ulus bünyesinde yer alan diğer sınıf ve tabakalara rağmen, sınıf bağımsızlığını, bağımsız sınıf politikasını sürdürür. Hatta, henüz mücadelenin belirli bir aşamasındayken bile, bağımsızlık elde edilmeden önce de (sınıf bilimli proleterya), en ilkel biçimde de olsa, bir sınıf olarak bağımsız politik hattını çizer. Ve bu hattın hiç bir taviz vermeksizin, bu hat üzerinde pazarlığa girişmeksizin, bağımsız sınıf siyasetini örgütler. Bunu bğnazca savunur ve kesintisiz bir biçimde sürdürür. Sürdürmek zorundadır. Çünkü proleterya -gerek sömürge ve bağımlı bir ülkede olsun gerekse emperyalist bir ülkede bulunsun- özgürce gelişebilmek toplumu tarihsel olarak varması gereken noktasına ulaştırabilmek; ama bir an önce sürece müdahale ederek, süreci hızlandırarak götürebilmek için; iktidarı alması, kendi politik iktidarını kurması, devrimci şiddetini, devrimci zorunu uygulaması gerekir. Bu iktidar, bu devrimci şiddet ve zor, kuş-

kusuz proleteryanın sınıf olarak diktatörlüğünden başka bir biçimi ifade etmiyor. O'nun ta kendisidir.

Gerek burjuvazinin, gerekse proleteryanın sınıf olarak kendi bağımsız politikasını geliştirmesi, onu her alanda kabul ettirmesi, işlerlik kazandırması, diğer sınıf ve tabakalardan bağımsız olarak geliştirmesi, bağımsızlaşması, politik iktidarını kurması, diktatörlüğünü kurup onu geliştirmesi anlaşılabilir bir şeydir. Ancak anlaşılmayan bir durum var ortada.

Politik hareketlerden kopmuş her biri kendi başına, hedefsiz, ne yapacakları, nereye gidecekleri ve gelecekleri pek belirsiz olan; ama "bağımsız" olduklarını iddia eden bu bir yığın -ve çoğunlukla- siyasi ögenin durumları nedir? Anlaşılan bir şey midir? Bu "bağımsız" oldukları iddia olunan siyasi ögelerin gerçekten "bağımsız" oldukları ileri sürülebilir mi? Ya da böyle bir iddia ciddiye alınabilir mi? Neyin bağımsızlığı? Kimden, hangi sınıftan bağımsız? Nedir bunların sınıfsal niteliği? Koptukları siyasi yapılardan gerçekten proleter ya da burjuvazinin temsilcileri oldukları için mi koptular? Ayrıldıkları siyasi yapılardan hangi gerekçelerle ayrılmışlardır ve hangi eğilimi temsil ediyorlar? Kürdistan'da (kuzey) siyasi yelpazenin şu ya da bu kanda yeralan politik örgütler de, bu güne kadar (12 Eylül 1980 ve sonrası) sınıfsal bir ayrışma söz konusu olmuş mudur? Böyle bir ayrışma tezahür etmiş değilse, hangi sınıfların temsilcileri olarak boy vermişlerdir? v.b.

Açıktır ki, bu güne kadar-12 Eylül ve sonrası- tüm politik örgütlerde görülen kopmalar, ya da hizipleşmelerin kaynağı sınıfsal bir ayrışma değildir. Kaçınılmaz olarak, sınıf eğilimleri -özellikle Kürdistan gibi sömürge ülkelerde bu eğilimler daha güçlüdür- bu örgütlerimiz bünyesinde vardır ve çok önemli bir faktördür. Ne varki Kürdistan'da boy veren ve bugün siyasi arenada bulunan politik örgütlerimiz henüz bu siyasi ayrışmadan uzaktırlar.

Peki, sınıfsal olmayan bu ayrışmalar beraberinde neyi getirmiştir? Politik hareketlerden kopan siyasi ögeler pratik olarak neyi hedeflemişlerdir? Kuşkusuz, tüm "bağımsız" ögeleri aynı kefedede değerlendirme doğru bir yaklaşım tarzı olmaz. Aralarında gerek düşüncede, gerekse pratik yaşamda niteliksel olarak büyük farklılıklar taşıyan bu insanları elbetteki aynı şekilde ve hiç bir ayırım gözetmeksizin değerlendiremeyiz.

Ancak şu da bir gerçektir ki bu insanlarımızın büyük çoğunluğu kişisel "kurtuluşa" yönelmişlerdir. Belirledikleri hedef bu yönde bir gelişme kaydetmektedir. Kişisel "kurtuluş" için çabalayan bu ögeler gerçekten kurtuluyorlar mı? "kurtuluşa" doğru ilerliyorlar mı? Bilindiği ve görüldüğü kadarıyla, sadece biçimsel ve geçici bir rahatlama dönemine, geçici bir "kurtuluşa" -kişiliğini yitirecek bir gidişe doğru olan kurtuluşa!- doğru yol almaktadırlar. "kurtuluşa" giden yolun en önemli durağı olarak ta Avrupa görülmektedir. İşin ilginç yanı, bu "bağımsız" ların büyük bir kesimi, Avrupa'ya yerleştikleri an kurtulacakla-

rına inanmaktadırlar. Ayrıca sorunların ağırlığı altında çözümsüzlüğe giren, sorunlar karşısında aciz kalan (gerek kendilerine gücersizlikleri, gerekse devrime olan inançsızlıklarından dolayı) bu insanlarımızın bir bölümü de, Avrupa'da teorisyen olacaklarına, kendilerini siyasi olarak yetkinleştireceklerine ve böylece sorunlara çözüm bulacaklarına inanmaktadırlar. Veya kendileri buna inandırmışlardır. Kısacası Avrupa;

- 1- "Kişisel kurtuluşu garanti eder,
- 2- Teorisyen, pratisyen ve lider kadrolar yaratır !"

İşte bu mantıktır, birçok siyasi ögeyi Avrupa'ya koşturan. Ürkütücü bir mantık ! Korkunç derecede aşırı bir bencillik, tehlikeli ve gelecekte büyük bunalımlara kaynaklık edebilecek bir başlangıç...

Hiç şüphesiz, sözkonusu "bağımsız"laşan bu insanları yalnızlığa, acizliğe, pasifizme ve kişisel kurtuluşa iten sadece onların zaafıdır. Onları bu yola sürükleyen, onlardaki giz'i su yüzüne çıkarıp kaçılmanın ve onları aşırı derecede reaksiyoner tavırlara iten nedenleri, örgütlerin - bu örgütler ki, geçmişin tüm hastalıklarını taşıyorlar ve geçmişin birikmiş, çözülmemiş sorunlarının altında ezilip, sorunlara bir bütün olarak çözüm getirmede zorluk çeken, yer yer aciz kalan örgütlerdir- yapılarında görmek gerekir. Örgütsel olarak, örgüt olarak "bağımsızlaşma" denen olayda zaaflarımızın ne kadar yer işgal ettiğini görmemiz gerekir. Bu görülmeden ve hele tek yönlü yaklaşımlarla sıhhatli çözümlere gidilemez. Ancak örgütle-

rimizin tüm bu eksiklik ve zaaflarına, içine girilen bunalımın ağırlığına ve dönemin bütün zorluklarına rağmen, "bağımsızlaşma" denen olay haklı gösterilemez. Bilinmelidir ki, bu yönde en ufak bir zaafiyet Kürdistan devrimci hareketine büyük bir zarar anlamını taşır

Çünkü sorun, herhangi bir hareketin bünyesinde ve o hareketin şu veya bu kademesinde (hiyerarşik yapısında) yer alan tek tek insanların sorunu değil, örgütün tüm birimlerinin, örgütün temel taşlarının oluşturduğu siyasi kadroların, her ta örgütlü tüm fertlerin, bir bütün olarak örgütün sorunudur. Çözümsüzlük varsa bunun bir nedeni ve her çözümsüzlükte olduğu gibi bir çözüm yolu vardır. Bunun için de yapılacak tek şey çözümsüzlüğe çare bulmaktır. Bu da bir bütün olarak örgütün ve örgütü oluşturan organların, organlarda görevli olanlara yüklenmiş bir görevdir. Bu nedenle örgütü terketmek, mücadele arkadaşlarını yalnız bırakmak çözüm değil, aksine çözümsüzlüktür. Pratikte, pasifizme ve örgütsüzlüğe doğru yol almaktır.

Avrupa'ya yönelmiş bulunan bu "bağımsız" insanlar, Avrupa hakkında neler biliyorlar?

Göçlerin ve birikimin sözkonusu olduğu batı Avrupa ülkeleri sayılıdır ve herkesce bilinmektedir. Bu ülkeler her şeyden önce emperyalist ülkelerdir. Bu ülkelerde devletin tüm kurumları, sözkonusu tekelere bağlıdır ve tümüyle onların denetimindedir. Devlet ise onların sınıf çıkarlarına hizmet etmekle yükümlü, örgütlü bir baskı aracıdır.

Bu ülkelerde, iç pazarın denetiminden, üretim ve tüketime

ihracat ve ithalata kadar her alanda örgütlenen tekelleri burjuvazi, korkunç bir denetim mekanizmasına sahiptir. Tekelleri burjuvazi gerek alt yapıda, gerekse üst yapıda kurduğu denetimin yanısıra, insan yaşamının her alanına tadar girmiştir. İnsanları, kendi dev teknolojik araçlarının herhangi bir parçası haline getirmiştir. Kendi yoz ve kokuşmuş kültürleri vasıtasıyla da gerek tek tek insanları, gerekse bir bütün halinde (toplumsal olarak) kişileştirmeye yönelmişlerdir. Belirli bir düzeyde refahın (kapitalist düzende refah neyse?) sözkonusu olduğu Avrupa toplumunda, korkunç bir bireycilik egemendir. Özel mülkiyet tutkusu ve bireycilik bilinçli ve sistemli bir politikanın sonucu olarak toplumun her kademesine yerleştirilmiştir. Ürkütücü bir yozlaşma ve sürekli bir bunalım yaşanmaktadır.

Emperyalist metropollerde, yurtdışında saydığımız gibi, insanlar birer makinadan farksız olarak; statik, monoton ve mekanik bir yaşama mahkum edilmişlerdir. Bize göre çok değişik ve aşırı ölçüde bencillik hizmet eden emperyalist kültür yaşamının tüm alanını şekillendirmiştir. Böylesi bir ortamda -sömürgeciliğin ülkemizde yarattığı tahribatların hüküm sürdüğü, geri sosyal ve ekonomik yapının toplumun her biriminde egemen olduğu, karışık ve yoz bir kültürle yoğrulmuş şekillenmiş bulunan insanlarımızın uyum sağlayabilecekleri, ya da en azından kendilerini koruyabileceklerini, kaybolup gitmeyecekleri söylenebilir mi?

Siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel v.b. her alanda çok fark

lı ve bize göre çok daha ileri gelişkin ama yoz, o bize kutsal sayılan değerlere hiç te önem vermeyen, horlayan, bir çırpıda alıp götürən, uzun vadede imha eden, böylesi şartlandırılmış bir topluma, toplumsal koşullara, bizce çok değişik ve yeni olan böylesi bir ortama ayak uydurmaya, bu ortam içinde gelişmeye, yetkinleşmeye ve teorisyen olmaya olanak var mıdır? Böylesine tezat, böylesi ne çatışma halinde, uzun vadede insan kişiliğini rencide edebilecek, benliğini zedeleyecek, onu kendine bağımlı kılacak, yok edebilecek ve yeni tipte, ama ne olduğu belirsiz, karmaşık, her yönüyle değişik ve çok daha yoz farklı bir tip yaratabilecek böylesi bir ortamda; hele hele hedefsiz olarak, savrulmalar sonucu sadece kişisel kurtuluşu hedefleyerek gelen bu insanların, bu dev karşısında ne yapabilirler? Ne kadar mukavemet gösterebilirler? Koca bir hiç! Ancak yapabilecekleri şeyler de vardır elbette! Doğadan, toplumdaki, yaşamdan ve kendinden, ama her şeyden nefret ederek kaçışı sağlayabilirler. Yok olmaya doğru bir kaçış! Kürdistan devrimci hareketine yeni sorunlar bırakarak...

Bilinmelidir ki, bu eylem-bağımsızlaşma eylemi- uzun vadede sömürgecilere hizmet demektir. Çünkü varılacak nokta orasıdır. Sömürgecilere varmak, sadece sömürgecilerin gönüllü uşaklığını yapmak, onların silahlarını kullanmak, yada doğrudan doğruya onlara hizmet etmek değildir. Sömürgecilere ve işbirlikçilerine karşı tavırsız olmak, "bağımsız"lık adına devrimci hareketten uzaklaşmak ve örgütlü yapıya, örgüte, ör-

güt anlayışına ve örgütlü mücadeleye karşı olmak ta, sömürgecilerin saflarına gitmek, onlara hizmet etmek, başka yollarla onlara ulaşmak demek de-ğilde nedir?

"Bağımsızlaşma" denen olayın oluşmasında etken ne olursa olsun (sömürgeci egemenlik ve bunun beraberinde getirdiği geri sosyal-ekonomik yapı ve bu yapının temellendirdiği çarpık gelişmeler, küçük burjuva yapısı, dönemin zorlukları, ağırlaşan koşullar, örgütlü mücadelelenin kavranamayışı, dış dürtüler v.b. nedenler) onun örgütlü mücadeleyi tahrib eden gerçek konumunu değiştirmez. Onun, Kürdistan devrimci hareketine yönelik imha hareketinin bir parçası olduğu de gerçektir. Bu nedenle, "Bağımsızlaşma" denen olgu hiç bir şekilde mazur görülemez. Bu olguyu savunmanın, bunu meşru göstermenin ve meşrulaştırmanın hiçbir izah tarzı olamaz.

Kısaca; "bağımsızlaşma" denen olay, yukarıda da görüldüğü gibi, örgütlü mücadeleye karşı, örgütsüzlük temelinde alternatif olarak doğmuştur. Oysa günümüzün dayatan sorunu ise, her alanda çok sıkı bir şekilde örgütlenmektir. Örgütsüzlükten, yüz yıllardır halkımızı kemiren, o'nu yok olmayla tehdit eden canavardan bir an önce kurtulmaktır. Bunun için de örgütlenmek, insanlarımızı örgütlü güçler haline getirmek, örgütlü olarak mücadele etmek gerekir. Tarih, hiç bir dönemde örgütsüzlük temelinde halkların başarıya ulaştıklarına tanık olmamıştır. Ve bilinmelidir ki, örgütsüzlük yıkıcıdır, mağlubiyettir ve yok olmaya doğru gitmektir...

Denilecektir ki, "bağımsız"ların dışında örgütlü güçler yok mudur? Var olan örgütlere, grup ya da partilere ne demeli? "bağımsız"ların dışında elbette örgütler ve örgütlü güçler vardır. Var olan hareket, grup ya da partiler nesnel gereklilerdir. Bunları ne inkar edebilir, ne de yok sayabiliriz. Ancak bize göre, bu örgütler ve örgütlü güçler, Kürdistan devrimini omuzlayabilecek nitelik ve kapasiteden yoksundurlar. Bu nedenle Kürdistan devrimci hareketini toparlayabilecek güçlü bir örgüt, örgütsel yapıya, yani partiye gereksinim vardır. Ve esas olarak bugün dayatan sorun da budur.

"Bağımsızlaşma" denen olayın yaygınlık kazanmasında, dağınıklığın boy vermesinde ve girilen bunalımın bu kadar ağırlaşmasında büyük sorumluluk sahibi örgütlerimizin, gerek "bağımsızlaşmanın" son bulmasında gerek dağınıklığın ve gerekse bunalımın atlatılmasında; yeni yeni sorunların çıkmasını önlemede, aynı şekilde, hem de 1. derecede sorumluluk taşıdığı unutulmamalıdır. Kürdistan devrimi için hayati öneme haiz bir alternatifin yaratılması, elbetteki tek tek "bağımsız"laşan insanlardan beklenemez. Böyle bir şeyi düşünmek bile, çok saçma bir şey olur.

O halde Kürdistan devrimci hareketinin toparlanması, dağınık halde bulunan ve her biri şu veya bu nedenden dolayı Kürdistan devrimci hareketinden (örgütlü yapılardan) uzaklaşmış ya da bu gün bir beklenti içerisinde bulunan veya kişisel sorunlarına çözüm getirebilmek için çabalayan, Kürdistan devrimci hareketinin derlenip to-

(Dev. Say. 19'da)

BELGEKE DÎROKÎ

Nivîsara jêrîn ya General Ih san Nûrî Paşa yê serekê şoreşa Araratê ye. Ew cara pêşîn di kovara "RONAHÎ" de, (Sal 4, hej mar 28, Adar 1945, Çapxana Te-raqiyê-Şam) hatiye weşandin. Lê tiştê xuya ye ew e, ku ev belge hindê neketiye ber bal û dê na gelên me.

Nivîsar bi xwe belgeke dîro- kî ye. Ji ber ku hem ji aliyê serekê tevgerê û hem jî piştî şikestina tevgera liberxwedana Araratê bi qasî 14 Salan hati- ye nivîsandin. Ihsan Nûrî Paşa bi xwe pir tişt nivîsandine. Ne maze bîr û baweriyên wî yên si yasî di rojnameyên şoreşê de, ku navên wan "AGIRÎ" û "GAZIYA WELAT" bûn, hatine belav kirin. Lê çî heyf û mixabin, ku îro ew rojname bi dest nakevin. Ji ber vê yekê jî lêhûrbûna bîr û baweriyên siyasî yên Ihsan Nû- rî Paşa ne tiştêkî hêsan e. He- çî afirandina wî ya bi zimanê Farisî "Tarîxê Rîşeyê Nejadî Kurd" e, ku bi Tirkî jî bi na- vê "Kürtlerin Kökeni" hatiye weşandin, bi tenê afirandineke dîrokî ye. Her weha, nivîsarên wî yên ku di hin rojname û ko- varên Farisî de hatine belav kirin jî, tu bîr û baweriyên siyasî berpêşî me nakin. Lê be- lê ev nivîsara ha, herçendî pir kurt e jî, dîsan xwedî naverokê ekesiyasî ye.

Ihsan Nûrî Paşa, di vê nivî- sara jêrîn de, bîr û baweriyên xwe yên di warê pirsê rizgarî- xwaziya Kurdan de, di bin penc deqan de dide xuya kirin. Bi a me, divê ew wek stratejiya si-

yasî ya tevgera liberxwedana A raratê û herweha, rê û rêbaza siyasî ya serekîtiya kevneşopî (geleneksel) bête dîtin. Ji vî alî ve, ev belge bi xwe hem pir girîng e û hem jî dîrokî ye.

Bê guman, ne hewce ye em bê- jin, ku naveroka vê nivîsarê ne li gor bîr û baweriyên me ye. Lê ji bo ku ev belge pir helez têkeve destê her kesî û winda nebe herweha da ku em pa şeroj û dîroka tevgera rizgarî xwaziya xwe baş bizanin, em wê bêl ku şilo vekin, çap û belav dikin.

Me, ji bo ku xwendevanên ko- varê NÎŞTIMAN-ê devokê Ihsan Nûrî Paşa yê kurmançî jî bibî- nin, şaşiyên zimanê nivîsarê neguhartin.

NÎŞTIMAN

Lawo ! Tu dizanî çira em hev nabînin; çira axa me reş; es- manê me tarî ye?

Efrîtan pêşiya ronayiyê gir- tiye.

Lawo, tu dizanî çira em ni- karin hilmeke rahet bikêşin. Em difetisin, dengê me dernakevê, dest û pê me nalipe. Dêwin li ser sîngên me rûniştine.

Çima rûyê min zûr bûye? Rast e, em hev dibînin. Roj derketî tavê li erdê daye, gul û so- sinan her der xemilandiye. Welê eva ronayiya ko ez dibêjim ne ev e. Ev ro ra dixwazim ko li demê ji dewranê li ser kûçên bilind ên Agirî li nav agirê bomb û top û tîfing û mîtralyo zan ji nav birqe-birqê şûr û xencer û rim û nize li ser rû- yê kefenên sipî can bêzaran he- latî; li ser xwe xûnên şehîdan ên sor û miqedes, şehîdên dîn û millet girtî. Dî pey xwe ra ser sînga hêşînatîya axa Kur- distanê danî bû. Germiya tija- vê toximê azahî ra li dilê Kur- dan hêşîn, kezebên neyaran qul qul kiri bû. Xewji çavên xasi- bên heqên Kurdan ra heram, xor- tînan Kurdmancên bêgovang ra ki- ri bû.

Arê, lawo arê, ewê tavê di- bêjim ko tariya qirûna dilên Kurdan ra rakirî; çavê dila ra ronayî da bû; toximê kîn û ne- yartîya her, ko dijminên me li vê tariya dil da çandî, hev du ra kuştin didan û ligel xûnên pak Kurdên cahil û bê xember acur çêdikir; xîmên û hisarên koxikên celad û ceberûtên xwe mihkem û bilind dikirin; xêş- kano !

Lawo ! Ew ro ra dibêjim ko bona helandin û hûr hûr kirina zincîrên zilm û dilê dest û peyên Kurd helatî, dema tewafa qebrên şehîdan ên bêkêl, şehî- dên dîn û millet xwarî erdê bû bû. Li nav çengalên dêw û ef- rîtan giriftar bûye.

- Babo, meger nikarin eva dêw û efrîtan bikujin, roja Kurdan dîsan ber bi esman kin.

- Lawo, tu zar î, eqlê te nagihîje; devê birîna dilê min vemekê û xweyê pê wer meke. Hîviya min ji Xwedê heye ko rojek wê were, axa me jî mîna axa cînarên me bi ronî be.

- Babo, meger cînarên me dêw kuştin, roja xwe derxistin. Çi-
ra Kurd naqedînin. Meger wana ji Kurd mêrxastir in ?

- Ne kurê min, mêrxas nînin; a qil in; li her karî yek in. Ci-
vata wan heye, bi hev dişewir-
rin. Ne ko mêrxasî navê ni-
jadê me ye; nişana me ye. Lê li
dinyayê ji Kurdan mêrxastir
peyda nabin. Dayîkên Kurd zarê
xwe li çiyayê û banî, di newal
û deştan da tînin. Çawan ko
tev xûn tîn dinyayê, dema di-
çin jî li serî li gel xûna xwe
dialin; sor tîn sor diçin. Çav-
vên Kurdan da jiyîn û mirin ye
ke. Mêrên Kurd ne bi jiyînê şa
ne bi mirînê xemgîn in. Tenê li
nav kevir û kuçên bilind, li ne
walên kûr de xuyên hev ra gir-
tine. Ji kuştina hev ra zor jê
hatî ne. Ji ên din xwe vedişê-
rin; zû zû xwe bernadin, dest
bi tîfing nakin. Dema ko kirin
erd û esman li ser serê neya-
ran hildiweşînin.

Kurdan mêraniya xwe li deş-
tên Xînuş, Xarpêt, Diyarbekir,
û li geliyên Darahênê, Dêrsim,
Midyat û Botan, li şax û daxên
Sîpan û Agiriyê de nişan daye.

Dema dil bikin pola dihelînin,
çiyayê dihejînin. Êdî ecel û mî-
ran nikarin pêşiya wan bigirin.

Çaxê heft siwar û an deh pe-
yayên egîd li şerê Kanîkorkê,
li rasta Beyazîdê di bin tey-
roka mîtralyozan da rikêba ser
mifrezeke dijmin kirin, merof
digo li ehda sehaban de ye,
wako Eliyê Reş-Zilfiqar kêşaye
berê xwe daye koma kafiran. Ga-
va nêzik bûn, mîna gur ketî be
nav pêz. Kumandarê firaqê top
bi timobîla xwe girêda, revand,
û welê xelas kir.

Dijminan gazind ji bextê xwe
û aferîn bi mêraniya Kurdan di-
kir.

Rojeke din, heft mêrên boxe
ê Şemkan rikêba nêzikî çar sed
siwar û peyan kir. Wan heft pe-
yan dijmin mîna pez avêtî bû
pêşiya xwe û dajot. Kumandarê
dijmin destûra topçiyên xwe da
ser wan şêrên nêr guleyan na-
vêje, bi bêbextî nekuje.

Heyf, lawo, ewan şêran bi te
mamî bi bêbextî hatin girtin û
kuştin. Îro rûhê wan ê pak li
me dinihêrin. Dinihêrin ka bi-
bînin em hêjayî fedekariya wan
in. Dinihêrin ka em dikarin to-
la wan bigirin, di riya wan de
herin. Bayraxa azahiya kurdan
ya ko wan vekiri bû dîsa li
ser şax û dax û Kurdistanê da-
çiqînin.

Ev jî bi tenê bi mêraniyê çê
nabe. Ser zanîn û pêkanîn û
girêdana dest û peyê wan dêw û

efrîtan jî divêt. Belê jê re e-
sasên jêrîn gerek in:

1- Ji Şivan û gavanan heta mî-
rê mîran divêt Kurd bizanin ko
birayên hev in; ji da û babekî
çêbûne. Xûna wan yek, namûsa
wan yek e, jiyan û mirina wan
yek e.

2- Zanayî û zor serkaniya xwe-
siyê ye. Danzanîna esasê aza-
hiya millet e. Yek jê bi xwen-
dinê, ê din bi yekbûnê çêdibe.

3- Bawerî û itaeta piçûk ji me
zinê xwe ra, şefqet û himayet
û mehebeta mezin ji piçûkê xwe
re.

4- Navê neyartiya eşîran ji
nav Kurdan rabe. Bi hikmê şerî
ata mihemedî herkes ji kirina
xwe mesûl be; bab, bira, cînar
ebeden tev nebe. Teesiba milî
şûna teesiba eşîrî bigire.

5- Hemû milletê Kurd di dora ci-
vateke milî de bigehe hev.

Dema ko ev tişt çêbûne berê
milletê Kurd ber bi esman e. Rû-
hên bab û bapîrên wan Kiyomers
û Temors û Cemşîd û Ferîdûn û
Keyqubad û Erdeşîrê Babek û
Selahedînê Eyûbî û Kerîm Xanê
Zend şa ye.

Armanç, ciyê bab û kalê Kur-
dan ê kevin û mezinatiya berê
peyda kirin û tava Kurd di We-
latê Cemşîd de ji nû ve bi es-
man xistin e.

Lawo, te seh kir, ji min di-
bihure, hîvî ji te ye.

NIŞTIMAN'ın 1. sayısında "ÇI KARKEN" adlı mekalede, yeni yayınınımızın hedeflediği en önemli iki noktayı şöyle tespit etmiştik; "a- Kürdistan işçi sınıfının ideolojik-politik ve örgütsel birliğinin yaratılması için atılan her doğru adımı desteklemek, b- Kürdistan devriminde henüz berraklaşmamış ideolojik-siyasal sorunları sayfalarında tartışmak".

Bu gün; Kürdistan işçi sınıfının öncü örgütünü yaratma sürecinde çok önemli noktalara parmak basan, KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (KUK) MK' sinin olağan toplantısının sonuç bil

Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (KUK)

Olağan MK Toplantısının

Sonuç Bildirisi

dirisine yayınıımız NIŞTIMAN'ın sayfalarında yer vererek, 1. sayımızda bahsettiğimiz görevlerimizden birini yerine getirmek için ilk başlangıcı yapmış bulunuyoruz. KUK-MK'si olağan toplantısının sonuç bildirisi bize göre bu günkü süreci değerlendirme ve bu sürece müda-

hale konusunda önemli belirlemeler yapmaktadır. Bu yüzden, yayınıımız sayfalarında yayınlanmasının gerekli olduğu ve 1. sayımızda önümüze koyduğu görevlere de denk düştüğü inancından hareketle; bundan böyle de bu tür çabalarımızı ıttinalı bir biçimde sürdürmeye devam edeceğimizi ve yayınıımız sayfalarını, Kürdistan işçi sınıfının öncü örgütünü yaratma doğrultusunda olumlu katkılarda bulunan böylesi yazı, mekale bildiri v.b.'ine olanak bulduca açık tutacağımızı bir daha belirtiriz.

NIŞTIMAN

SUNUŞ

Kürdistan Ulusal Kurtuluşçularının (KUK)...Tarihleri arasında olan olağan merkez komitesi MK toplantısı yapıldı. İdeolojik-siyasi ve örgütsel sorunların tartışıldığı bu toplantıda; ağırlıklı olarak yeni dönemin özellikleri, dayatan görevler ve devrimci hareketin 12 Eylül 1980 öncesi ve sonrası dönemlerdeki durumu üzerinde duruldu. MK'miz, 12 Eylül 1980 tarihinde sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün iktidara geldiği günden bu yana, halklarımızın tarihinde yeni bir dönemin başladığını, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin yeni bir sürece girdiğini açıkladı.

Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin 12 Eylül 1980 öncesi ve sonrası dönemleri arasında kopmaz bağlar bulunduğunu, devrimci hareketin içinde bulunduğu çözümsüzlüklerin kaynağının geçmişteki yanlışlıklarda yattığını ortaya koydu.

Kuşkusuz, her tarihsel dönemin kendine özgü özellikleri vardır. Tarihi-toplumsal gelişme ve değişme kesintisiz bir süreç izler. İleri-geri, zikzaklı bir yol izlese bile bu gelişmeyi durdurmak, tamamen kesintiye uğratmak olanaklı değildir. Çünkü, tarihi-toplumsal gelişme ve değişme süreçleri, diyalektiğin değişmez yasaları çerçevesinde seyr eder.

Gelişme ve değişme süreçleri, birbirinden kopuk, birbirine eklenmiş ayrı halkalar biçiminde değil, tersine, birbirine bağlı ve iç-içe geçmiş bir zincirin halkaları gibidir. Her sürece damgasını vuran temel ve özel yasalar, çeşitli ilişki biçimleri ve farklı karakteristیکler vardır. Bir tarihi-toplumsal dönemin, belirli bir sürecin ortaya çıkardığı biçimler, bir sonraki toplumsal döneme ve bir sonraki sürece kadar uzanır. Bu yeni süreçte "çeşitli birleşimler" altında uzun bir müddet daha devam eder. Değişmez yasa, gelişme ve değişimin durmadan ileriye doğru sürdüğü gerçeğidir. Bu anlamda, "tarih bir tekrardan ibaret değildir" diyoruz.

Her tarihi-toplumsal dönemin ve her yeni sürecin devrimci harekete yüklediği yeni görevler, yeni sorumluluklar vardır. Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin, genel tabiriyle sınıf savaşımını omuzlamış siyasi hareketler, her yeni döneme ve her yeni sürece göre kendini gözden geçirmesi, ortaya çıkan yeni durum ve koşullara uyarlayıp geliştirmesi, kendini yenilemesi bir zorunluluktur. Sınıf savaşımı, gelişen ve değişen koşullara göre yeni yol, yöntem ve araçlar geliştirmek zorundadır.

Sınıf savaşımının en kararlı gücü olan işçi sınıfı, dünya genelinde ve ulusal düzeyde, nihayi hedefine ulaşmak için sürekli olarak mücadelesini ilerleten yeni devrimci araçlar geliştirmiştir. Ezilen halkların zulme, sömürüye ve baskıya karşı başkaldırışı, ulusal ve toplumsal kurtuluşları uğruna verdikleri mücadele işçisınıfının sınıf savaşımının yarattığı tarihi devrimci mirasa büyük değerler katmıştır. Tarihsel planda, ulusal ve sınıfsal mücadelenin kazanım ve başarıları, tesadüfi değildir. İlerleyen güçlerle-gerileyen güçlerin, devrimci güçlerle-karşı devrimci güçlerin tarihsel savaşımı sınıf savaşımının evrensel ve değişmez yasalarına bağlı olarak seyreder.

Ulusal ve sınıfsal mücadele ve bunun politik bir ifadesi olan örgütsel mücadele düzeyi; sınıf savaşımının evrensel ve değişmez yasalarına tabi olduğuna göre, bu savaşımın ulaştığı yeni düzeyleri, yeni durum ve koşulları, buna denk düşen örgüt biçimlerini ve yeni kurallarını da bilmek zorundadır. Bunu kavrayamayıp hayata geçirmeyen politik güçler, sınıflar arası savaşımın ağırlaşan koşullarına, politik mücadelenin yeni biçim ve seyrine kendini uydurmazlar. Doğal olarak, karşıt sınıfın ağır darbeleri altında ezilirler.

Bugün, Türkiye ve Kürdistan da ulusal ve sınıfsal mücadele yeni bir sürece girmiş, yeni bir düzeye ulaşmıştır. 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinin öncesi

ve sonrasını birçok yönüyle ele alıp değerlendirmek olanaklıdır. Dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistanın darbe öncesi ve sonrası ekonomik-sosyal ve siyasal durumu, darbenin geliş nedenleri ve yolaçtığı gelişmeler.... Bir bütün olarak devrimci hareketin durumu vb.

Belirtmek gerekirken, faşist cunta iktidarı altında geçen iki yılın bilançosu, en genel ve özet bir sonuçla baskı, zulüm, işkence, ölüm, açlık ve sefalet olmuştur. Ülkemiz, adeta demir parmaklıklarda birer zindana çevrilmiştir. Halklarımızın her türlü hak ve özgürlükleri en temel ve vazgeçilmez insanlık hakları dahi zorla ellerinden alınarak, sömürgeci-faşist uygulamalar altında tutsak edilmişlerdir. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün iktidarına yolaçan nedenler, darbe sonrası gelişmeler ve halklarımız üzerinde uygulanan imhacı politika vb. Üzerine bugüne kadar çok şey söylendi, yazıldı, çizildi ve elde sayısız belgeler toplandı.

Burada, ayrıca bu konular üzerinde durmayacağız. Zira halklarımız, söylenen tüm bunları zaten hergün yaşıyor biliyor.

Bugün devrimci hareketin ele alması irdeleyip cesaretle üzerine gitmesi gereken sorunları vardır. Kararlı adımlar atmak, sağlıklı sonuçlara ulaşmak bir zorunluluktur. Halklarımızın geleceğine ışık tutan, devrimci hareketi içinde bulunduğu bunalım ve çıkmazdan kurtaracak kararlar almak yeni devrimci perspektifler sunmak zorundayız. Üzerine cesaretle gidilmesi ve irdelenmesi gereken sorunlar nelerdir? Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin önünde duran görevler nelerdir? vb.

Devrimci hareketin yükü ağırlaşmış, görev ve sorunları artmıştır. Sömürgeci-faşist cunta; tüm şiddet, zorbalık ve baskı araçlarıyla, "terörle donatılmış devlet mekanizması" yla devrimci hareketin üzerine gitmiştir, gidiyor ve gidecektir. Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi, ağır darbeler yemiştir. Cesaretle söylemek gerekirse faşizmin saldırıları karşısında yenilgiye uğramıştır, yenilginin boyutları tartışılabilir elbette, bir bunalım ve çözümsüzlüğün içine girmiştir. Yıkılmaz bilinen yapılar yıkılmış, doğruluğu tartışma götürmez birer doğma gibi kabullenilen çoğu görüşler iflas etmiştir.

"Çelik disiplinli örgütler!" faşizmin saldırıları karşısında dağılmış, bölünmüş ve bugün çeşitli bunalımlara kaynaklık eden hastalıklı yapılar haline gelmiştir. Yenilgi ve bugünkü "örgütsel anarşizme", yılgınlığa, "sağdan sola-soldan-sağa" savurmalara ve bir bütün olarak yaşanan ideolojik-siyasal ve örgütsel bunalıma kaynaklık eden nedenler nedir? Kaynakları nerede yatıyor?

Bize göre, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketlerinin bugün, üzerinde durmaları gereken asıl sorunlarından biride budur. Bu bağlamda görev ikilidir:

Birincisi: Marksizmin-Leninizmin evrensel gerçeğinin kavranılması, ülke koşullarına doğru devrimci bir tarzda indirgenmesi, devrimin temel ve içsel sorunlarının derinleştirilerek incelenmesi ve her hareketin geçmişini, içinde bulunduğu bugünkü durumunu cesaretle tahlil edip ortaya koyması gerekir. Kısaca, her hareketin kendisiyle hesaplaşması, bugün, zorunlu bir gerektir.

İkincisi: Türkiye ve Kürdistan da her iki ülke düzeyinde halklarımızın ulusal ve toplumsal muhalefetini örgütlemek, eldeki mevcut araç ve olanaklarla kurtuluşu giden yolda ileri ciddi adımlar atmaktır.

GİRİŞ

Heriki sistemin, emperyalist ve sosyalist sistemlerin içsel sorunlarının bulunduğu ve emperyalist sistemin bunalımının boyutlandığı bir dönemden geçiyoruz.

Emperyalist sistemin bunalımları (ekonomik-sosyal siyasal/yapısal olup sürekli ve tehlikelidir. Aynı zamanda bu bunalım, emperyalist-kapitalist sistemin sömürü ağının bir parçası haline gelmiş bulunan diğer geri kalmış bağımlı ülkelere de yansıyor ve bu ülkelerde daha büyük tahribatlara neden oluyor.

Emperyalist sistem, sözkonusu içsel bunalımından dolayı çözümsüzlüklere girmiş, bundan dolayı da son dönemlerde daha çok saldırganlaşmıştır. Emperyalist sistemin artan bu saldırganlıklarını, dünyanın şu yada bu bölgesinde, hatta hayatın her alanında görmek mümkündür.

Bugün, emperyalist saldırganlığın en yoğun olduğu ve sistemler arası çelişkilerin her geçen gün biraz daha keskinleştiği yer, bölge olarak Orta-Doğu dur.

Orta-Doğu, son İsrail saldırılarından ve Filistin ulusal kurtuluş hareketinin büyük darbeler yemesinden sonra yeni bir sürece girmiş bulunmaktadır.

Kısaca; dünyada sistemler arası çelişkilerin keskinleşerek boyutlandığı, ve (özellikle emperyalist sistemin) sorunlarının durmak yerine büyüdüğü, ve büyüyen bu sorunların çözümsüzlüğünün emeryelist sistem içerisinde büyük tahribatlara yolaçtığı, bu tahribatların emperyalist sistemi azgın bir canavar gibi saldırganlaştırdığı ve bu saldırganlığın büyük ölçüde Orta-Doğuya yönelik olduğu günümüzde; Orta-Doğu nun canı ve merkezi yerinde bulunan ve uzun vadede emperyalist kuşatmanın ve işbirlikçilerinin hayatına kast

edecek olan ve gittikçe gündemleşen Kürdistan (sorunu), böylesi bir ortamda, elbetteki tüm bu gelişmelerden etkilenecek tir.

İşte günümüzde Kürdistan'da görülen ve siyasal hayatın her alanında kendini gösteren bugünkü bunalım, esas olarak genelde tüm dünyada görülen (ve bizlere kadar yansıyan) genel bunalımın bir parçasıdır.

Kürdistan devrimi, gerçekten çok ciddi ve ağır bir bunalım döneminden geçiyor. Kürdistan da yaşanan ve siyasal yaşamın her alanında hisedilen bu bunalımlı dönem, doğru-devrimci bir tarzda değerlendirilemez, nedenleri teşhis edilemez ve ciddiyeti kavranamazsa, Kürdistan devriminin temel sorunlarının çözümü, kuşkusuz kolay olmayacaktır. Bu nedenle; Kürdistan devriminin içinden geçtiği bu bunalımlı dönemin aşılması, temel ideolojik-siyasal ve örgütsel sorunlarının çözüme bağlanması için, tarihsel bir görev olarak, her hareketin, gurubun ve hatta tek tek sosyalist, demokrat ve yurtsever insanın kendisine düşen görevlerini yerine getirmesi bir zorunluluktur.

O halde, soruna ciddi olarak eğilmek, doğru-devrimci bir tarzda yaklaşmak ve tutarlı bir çözüm getirmek gerekir. Bunun için ise, bize göre yapılması gereken, Kürdistanın tarihi-ekonomik-sosyal ve siyasal geçmişini, özellikle son 20 (yirmi) yıllık sürecini iyi incelemek ve iyi bir süzgeçten geçirmek gerekir.

Son yıllık dönemi tarihsel gelişimi ile birlikte birkaç döneme ayırmak mümkündür:

1960-1971 dönemi, 1971-1974 dönemi, 1974-

1980(12 Eylül)dönemi ve 1980(12 Eylül)den günümüze kadarki dönem.

Yukarıda belirtilen tarihsel dönemleri detaylı bir biçimde incelersek; bugünkü bunalımın nereden kaynaklandığını, siyasi hareketlerin neden bu duruma düştüklerini, buna kaynaklık eden nedenlerin neler olduğunu ve çözüm yolunun ne olabileceğini, daha rahat görebiliriz.

Olaylara diyalektik bir yöntem ve tarihi materyalist bir anlayışla yaklaşmaz, yüzeysel irdeler, işin kolayına kaçıp çözüm yollarını bir takım genel klasiklerin ardına gizlenerek aramaya kalkışırsak, sivri sloganlar haykırarak, sadece ajitatif belirlemelerle soruna yaklaşsak, bugünden, yeni bir bunalımın ve yeni bir çözümsüzlüğün ilerde boy vermesine kaynaklık etmiş oluruz.

Bugün; tek tek siyasi hareketleri cenderesine alan, sözkonusu hareketleri dağılma ile tehdit eden bugünkü bunalım, gerçekte tek tek siyasi hareketlerin özgül konularından mı ileri geliyor. yada sadece o hareketlerle mi sınırlıdır? Bu iddia ciddiye alınabilinirmi Yada bugünkü süreçte görülen bu bunalım sadece bugüne mi özgüdür? Hayır.Bu bunalım, ne tek tek hareketlere özgüdür ve nede bugün ortaya çıkmıştır.Bugünkü somut durumun ve bu bunalımın geçmişe dayalı derin kökleri vardır.Bu nedenle, son yirmi yılın her yönüyle çok iyi irdelenmesi gerekir inancındayız.

Bu kısa açıklamadan sonra MK'mizin, KUK siyasi hareketinin sorunlarına, önümüzdeki sürece ve hareketimizle ilgili, gerekse bir bütün olarak döneme ilişkin aldığı kararlara dönelim.

KUK SİYASİ HAREKETİMİZİN TEMEL GÖREVİ İDEOLOJİK-SİYASAL SORUNLARINA ÇÖZÜM GETİRMEKTİR:

Konuya geçmeden önce, kısaca KUK siyasi hareketinin tarihsel gelişimine bir göz atmak istiyoruz.

KUK siyasi hareketi; Irak KDP ye bağlı olarak kurulan TKDP nin bünyesinde müdahaleci olarak doğmuş ve devrimci bir çizgi üzerinde sürekli olarak gelişerek bugüne varmış bir harekettir.

KUK siyasi hareketimizin,kendine özgü bir yapısı ve özellikleri vardır.Bir kere bu hareket komünist çekirdeklerden oluşmuş, ideolojik-siyasal birlik temelinde bir araya gelen bir avuç kadronun oluşturduğu bir hareket değildir.KUK siyasi hareketi; Irak KDP ye bağlı olarak yurtsever-demokratların önderliğinde kurulan ve burjuva-milliyetçi bir hat izleyen, TKDP ye dışardan katılanlarla birlikte hareket bünyesindeki ilerici, demokrat ve sosyalist eğilimli insanların müdahalesiyle sürekli olarak tasfiyeler gerçekleştirilerek arındırılan ve hiçbir zaman Marksist-Leninst temelinde ideolojik birliğini oluşturamamış yurtsever-devrimci-demokrat nitelikli bir harekettir.

KUK-tarihi gelişme sürecinde sürekli olarak bir arınma gereksinimini duymuştur.1.Konferasından sonra da, bugünde yeni bir arınma sürecine girmiştir. Ve bu arınma süreci, önümüzdeki süreçte de devam

edecektir.Bu noktadan hareketle, MK miz KUK siyasi hareketinin acil olarak çözülmesi gereken sorunlarının ideolojik-siyasal sorunlar olduğunu tespit etmiştir.İdeolojik-Siyasal sorunların çözümü için tüm olanaklarının seferber edilmesi gerektiğini vurgulayan MK miz Kürdistan devriminin girdiği yeni süreci de temel alarak, bu sorunun çözümünü önüne asıl görev olarak koymuştur.

Bize göre, KUK siyasi hareketinin yaptığı gibi, Kuzey Kürdistan da her siyasi hareketin, Kürdistan'da yaşanan bugünkü bunalımlı süreci doğru-devrimci bir tarzda edebilmesi için, bu arada kendisini de geçmiş ile birlikte ele alarak yeni bir değerlendirmeye tabi tutması gerekir.Yine bize göre, Kuzey Kürdistan'daki her siyasi hareket, kendi bünyesinde ideolojik-siyasal sorunlarını çözdükten, istikrarlı bir konuma ulaştıktan ve en ileri kadrolarını örgütlü bir güç haline getirdikten sonra, geleceğe doğru sağlam atabilir.Ve ancak o zaman Kürdistan devriminde üzerine düşen görevlerini yerine getirebilir.Her türlü birliklerin temeli ancak bu şekilde atılabilir, sürece denk düşen mücadele yöntemleri bu koşulla hayata geçirilebilir.

Örgütlerde ideolojik-siyasal sorunlarda netleşme sağlanmadan, örgütsel sorunlar kanayan bir yara olmaya ve bu yaralar sürekli olarak hastalık üretmeye devam edecektir.Bu durumda ve söz konusu bunalımın devam etmesi halinde ise, siyasi hareketler; bırakınız şu veya bu biçimdeki birlikleri, yada sürece denk düşen mücadele yol ve yöntemlerini tespit edip hayata geçirmeyi, örgütsel varlıklarını bile koruyamazlar.Bugün, ülkemizde yaşanan süreç budur.Ve siyasi hareketlerden bir çoğunun örgütsel varlıkları dahi tehlikeye girmiştir.Bu gerçeği görmek gerekir.

Günümüzde, ülkemiz devrimci hareketinin ideolojik siyasi sorunlarının çözümlenmiş olması, örgütsel bunalımları derinleştirdiği gibi, genelde örgütlere karşı içten ve dıştan büyük bir güvensizliğe de neden olmaktadır.Bugün hemen hemen tüm siyasi hareketlerde görülen güvensizliğin kaynağında bilinmelidirki; ideolojik siyasi sorunların çözümsüzlüğü temelinde örgütsel yapıların tahribi ve örgütsel bunalımlar, örgütsel anarşizm yatmaktadır.

Aynı şekilde, siyasi hareketlerde görülen hizipleşmelerin, örgütsel bozgunculuğun, toplu kopmaların yada tek tek ayrılımların temelinde yatan gerçek nedenlerde, yine esas olarak ideolojik-siyasal ve örgütsel sorunların çözümsüzlüğü yatmaktadır.

En iyi, ileri, devrimci kadroları korumak, çok önemlidir.Kadroların haftalık yada aylık olarak yetişmediği ve yetişemeyeceği, kadroların yetişebilmesi için yılların gerektiği bilinen bir gerçektir.O halde hareketlerin içinde ve dışındaki ileri kadroları korumak, günün önemli görevlerinden biridir.

Çünkü, kadrolar her şeydir.Devrimci mücadelenin sonucunu tayin eden kadrolardır.Kürdistan ulusal demokratik devrim mücadelesinin geleceği ve güvenesi, devrimci kadrolarımızdır.Bu nedenle, içine girilen yeni süreçte ve bu bunalımlı dönemde eldeki kadrolarımızı korumak en önemli görevlerimizdendir.Eldeki devrimci kazanımlarımız, devrimci kadroların dışıyla tırnağıyla kopardığı uğruna onlarca kadronun hayatını feda ettiği kazanımlardır.Unutmayalım ki, bugün hala mücadele alanlarında canla-başla

savaşan kadrolar, yetersiz, genç ve tecrübesizde olsa on yılların ortaya çıkardığı değerlerdir. Lenin' in "adam çok, adam yok" sözünün ülkemizde en çok tekrarlandığı bugünkü süreçte, bu bunalımlı dönemde kadrolara sahip çıkmamanın, onları korumamanın, geliştirilmenin ve yeniden bir araya getirip devrimci sınıf örgütlenmesi temelinde örgütlenmenin ve herbirini ulusal kurtuluş hareketinin birer önderi konumuna çıkarmanın tek doğru ve devrimci yolu, onları ideolojik-siyasi olarak eğitmek ve geliştirmektir. Kadrolar sorununda niceliğe değil, niteliğe önem verilmelidir. Geçen dönemin en büyük yanılğı noktalarından biride bu konuydu. Kadrolar yetiştirmek yerine, yığınların heyecanlı coşkularına güncel taleplerine cevap veriliyordu. Aynı yanılığa düşmemek için, sağlam bir ideoloji ile donatılmış, politik deneyimler kazandırılmış kadrolarla yola çıkmak gerekir.

Ayrıca, siyasi hareketlerden ideolojik-siyasal ve örgütsel nedenlerden ve bu temelden gelişen bunalımdan dolayı ileri düzeydeki kadroların kopma olayı ve hepimizce malum olan "bağımsızlaşma" olayı "örgütsüzlük" dağılma demektir. Örgütsüzlük ve dağılma ise anarşizmdir, sürekli bunalımdır. Bu nedenle siyasi önderlerimizin durup uzun uzun düşünmeleri ve örgüt içi ideolojik-siyasal sorunların netlik kazanmasına özel bir önem vermeleri gerekir.

Bilinmelidir ki, ideolojik-siyasal ve örgütsel sorunlarını çözmüş herhangi bir hareketin yapamayacağı, altından kalkamayacağı herhangi bir sorun olamaz. O halde, örgütsel bunalımdan çıkmak, güvensizliği ortadan kaldırmak ve sürece denk düşen mücadele perspektiflerini çizebilmek, mücadelenin yol yöntem ve araçlarını yaratabilmek için, öncelikle ideolojik-siyasal sorunların çözülmesi gerekir. İdeolojik-siyasal birlik sağlanmadan, örgütsel birlik istenen düzeyde sağlanamaz.

KUK siyasi hareketi; bu sorunun çözümünü-ideolojik ve siyasi sorunlar-temel bir görev olarak değerlendiren, genelde ülkemizin de özeldi ise örgütümüzde yaşanan özel ve nesnel koşullardan hareket etmiştir. Özellikle, yaşanan sürece denk düşmeyen ajitatif bildirimlerden kaçınılmış, varolan objektif ve subjektif gerçekleri çıplak bir biçimde ortaya dökmeye büyük bir özen göstermiştir. Bu biçimde gerçekçi davranmayı, kendine ve halkına karşı devrimci sorumluluğunun bir gereği olarak görmüştür.

HIZIP SORUNU

KUK siyasi hareketinin sürekli bir arınma ile karşı karşıya bulunduğunu ve arınma sürecinin henüz tamamlanmadığını belirttik. Bu durum, kanımızca yalnızca KUK siyasi hareketiyle sınırlı da değildir.

Kürdistan da son yıllarda hızlı bir ekonomik-sosyal ve siyasi değişme süreci yaşanmaktadır. Ekonomik-sosyal ve siyasi alandaki bu değişme, doğal olarak

siyasal örgütlere de yansımıştır ve yansiyacaktır. Bu değişme süreci, siyasal örgütlerin sosyal tabanında ve dolayısıyla ideolojik-politik görüşleri üzerinde doğrudan etki yapmıştır. Bunun sonucu olarak, ideolojik-siyasal görüş ayrılıklarını hizipleşme, tek tek veya gurupsal düzeyde kopmalar biçiminde bir durum ortaya çıkıyor. Bu durum, bir bütün olarak Kürdistan devrimci hareketine bir ideolojik-politik ve örgütsel karışıklığa neden oluyor. 12 Eylül faşist darbesi ise, gizli sorunların ve karışıklıkların ortaya çıkmasında büyük rol oynayan önemli bir gelişme oldu. 12 Eylül faşist darbesi, bu durumu yalnızca hızlandırmış, karışıklık ve bunalımı derinleştirmiş ve boyutlarını artırmıştır.

KUK siyasi hareketinin, ortaya çıktığı günden bu yana kitlesel temelde gelişen bir örgüt olduğu gözönünde bulundurulursa, yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı gelişmelerden etkilenmesi kaçınılmaz olacaktır. KUK siyasi hareketinin, ideolojik-siyasal sorunlarının çözülmemiş olması ve kitlesel bir hareket olmasından dolayı içsel sorunları sürekli olmuştur. İdeolojik-siyasal karışıklıklar, örgütsel bozukluklar durmamıştır. Ancak, tüm örgütlerde olduğu gibi, KUK ta da süreç 12 Eylül faşist darbesinden sonra daha da hızlanmıştır. Bu, aynı zamanda KUK' taki arınma ve netleşme zorunluluğunun doğal bir sonucudur da.

Kürdistan devrimci hareketinin içine girdiği bu bunalım ve karışıklığın birçok önemli nedeni vardır. Burada bu nedenlerin tümü üzerinde durmak mümkün değildir. Ancak, şunu belirtmeden geçemeyiz.

12 Eylül 1980 öncesinde, siyasi hareketler kendilerini olayların akışına kapırmışlar, "kendiliğinden-cilik" yaşamın her alanında hisedilir olmuştur. Olaylara ve gelişmelere bilimsel bir yaklaşım söz konusu değildi. İdeolojik netleşme yönünde ciddi adımlar atılmıyor, ideolojik-politik ve örgütsel sorunların çözümüne gidilmiyordu. Niceliğe dayalı ve niteliği dışlayan bir anlayış hakimdi. Bu sebeplede, niceliksel anlamda hemen hemen tüm siyasi hareketlerde geçici bir süre önemli bir gelişme kaydedildi. Tabii ki bu türden bir gelişme, esas olarak hastalığın kaynağında oluşturuyordu.

Çünkü; somut bir çok örneklerde görüldüğü üzere kof niceliklere dayalı yapılarda, pratikte sinanmamış, ideolojik-siyasal görüşü netleşmemiş ve hatta içinde yer aldığı hareketin temel görüşlerinin bile ne olduğunu doğru dürüst bilmeyen sayısız insanlar, rüzgarın akışına kapılmış her hangi bir nesne gibi, siyasi yelpazenin şurasına burasına seyrediyordu. Gelişme, bu zemin üzerinde sağlanıyordu. Hafif bir rüzgarın esmesiyle hemen dağılmaya mahkum böyle bir zemin üzerinde sağlam yapılar inşa edilebilirdi mi?

Aylar öncesi, faşist darbenin gelebileceğini söyleyen bu yapılar, darbe geldiğinde paniğe kapılıyor ve ne yapacağını bilmeden şaşırıp kalıyorlar. Hiç bir tedbir yok, yalnızca panik vardır. Nasıl olur bu? Aylar önceden tehlikenin geleceği görülecek, fakat hiç bir önlem alınmayacak. Devrimci hareketin bu durumu gerçekten düşündürücü değildir? Kaldığı, yayın organlarında faşizmin gelebileceğini yazan siyasi hareketlerin, gerçekten buna inanıp inanmadıkları veya ne derece bunda emin olduklarına, ayrıca üzerinde durulmaya değer bir durumdur. 12 Eylülün hem son-

rasında ortaya çıkan sonuçtan anlaşıldığı kadarıyla buna , siyasi hareketlerin eli kalem tutan yazarlarının inandığı ve düşünsel planda inandıklarını kağıda dökükleri görülmektedir.Faşizmin geleceğini sezen ve buna inanan, bunları yazanlar olmuştur.Örgütsel olarak buna hazır olunmamıştır.Düşünsel planda söylenenler, yazılıp çizilenler, hayata geçirilememiş , örgütler bu doğrultuda hazırlanmamıştır.Kuşkusuz böyle olmasaydı, sonuç daha farklı olacaktı.

Demek ki, bir şeyi görmek yada tespit etmek yetmiyor.Demek ki salt niceliğe yönelmek yetmiyor. İşte 12 Eylül sömürgeci askeri faşist darbesi sonrası görülen bunalım ve karışıklık bir yönüyle de birleşmiş sorunların tartışma zeminine kavuşmasıdır.Darbe öncesi sorunları-ideolojik, politik ve örgütsel sorunlar tartışma ortamı sınırlandırılmıştı .Çünkü pratik faaliyet birçok örgüt ve kişiye nefes almayı bile unutturmuştu.Bir yönüyle de söz konusu sorunların tartışılmaması için azami çaba sarf ediliyordu.Peki bu çabayı sarf edenler kimlerdi?

Bu dönem(darbe sonrası dönem) ayrıca kişilerde de bunalım panik, karamsarlık, inançsızlık ve tümden umutsuzluk yaratmıştır.Bu karanlık tablo, devrimci saflarda bazı kişileri tümden inkarcılığa götürürken, diğer bazılarında daha sivri sloganlar kullanmaya ve daha sol görünmeye götürüyor.

İşte tek tek siyasi hareketlerde görülen kopmalar, dağılmalar ve hizipleşme olaylarında dönemin ağır yükü ve küçük-burjuva yapının önemli bir rolü vardır.

Gerçekten; bu tüm siyasi hareketler ayrı ayrı değerlendirildiğinde , hepsini de Marksist-Leninist oldukları iddiasıyla ortaya çıktıkları, yada sürekli olarak komünist sözcükler kullandıkları görülecektir.Söz konusu hareketlerde düşünsel planda Marksizmi-Leninizmi görmek ve bu anlamda teorik olarak yer yer sorunlara yaklaştıklarını söylemek mümkündür.Ne varki hemen hemen tüm siyasi hareketlerin dayandıkları kitle temeli, bize göre küçük burjuvazidir.Bu nedenle bunalımın bu denli sarsıcı olması normaldir.

İşte bizde daha konferans öncesi, hatta 12 Eylül 1980 öncesi dönemlerde yer yer görülen ve bugün yeni bir tarzda ortaya çıkan hizipleşmenin kaynağı, KUK siyasi hareketinin tarihi gelişim sürecinden kaynaklanan (ideolojik-siyasal sorunların tam olarak açılmamış olması)ve küçük burjuva zihniyetinin pratikte yansımasıdır.Yanlış,ilginç olan bir durum vardır,o da bizden ayrılanların her ne hikmetse hep "komünist" olduklarıdır.Küçük burjuvazi, dönemin zorluklarından ve hareketlerin gün geçtikçe dayatan ağır sorunlarından kaçarken ya tamamen teslimiyetçi yollara sapar, yada daha keskin sol lafazanlıklarla ortaya çıkar.Bu aynı zamanda küçük bujuvazinin temel karakterlerinden biridir.Bizdekiler, büyük ölçüde sivri sloganların arkasına sığınarak sol görünmeye, bizleride burjuva milliyetçisi olarak nitelendirmeye özen gösterdiler.Gerçekte ise, ne onlar komünisttirler ve nede bu ayrışma sınıfsal bir ayrışmadır.

Bir nokta üzerinde daha durmak gerekir.Günümüzde, hizipleşmenin kaynağı olarak salt küçük burjuvazinin yapısını, yada dönemin zorluklarını göstermek te yeterli değildir.

İdeolojik-siyasal sorunların netleşmemiş olması, küçük burjuva yapısı dönemin zorlukları, yaşanan bunalımlı süreç vb.etkenler söz konusu hizipleşmeler için önemli birer faktördürler.Ne varki bunların dışında da

enaz bunlar kadar öneme haiz olan ancak daha tehlikeli diğer bazı faktörlerde vardır.Bu faktörlerden bir tanesinde dış müdahale(dış dürtü)dir.

Kürdistan, gerek yeraltı-yerüstü zenginlik kaynakları bakımından olsun, gerek jeopolitik konumu olsun ,gerekse güçler dengesi açısından olsun her geçen gün daha büyük bir önem arz ediyor.

Özellikle son İsrail saldırıları ve Lübnan işgaliyle büyük darbeler yiyen Filistin hareketinin askeri yenilgisinden sonra, Kürdistan sorunu, bir tomurcuk başı gibi önümüzdeki sürecin aslı bir ögesi olarak filizlenmektedir.Orta-Doğu da ,güçler dengesinin el değiştirmesi bir zorunluluktur.Bu bağlam da, çeşitli politik güçler, ülkemiz üzerinde, önümüzdeki on yılların hesabını yapıyor ve bu temelde yeni planlar hazırlıyorlar.Sunni sınırlar zorlanıyor.Yeni sınırlara

ve yeni statükolara gereksinim vardır.Buna en uygun yer ve söz konusu değişikliği yaratacak olan güç, yada potansiyele sahip (en önemli bir olgu olarak) Kürdistan durmaktadır.Bu nedenle, Kürdistan ulusal kurtuluş eylemi düz bir rota izleyemez.Kürdistan sorunu, kendi başına ve kendine yeterli bir sorun olarak ele alınamaz.Siyasi hareketlerin, yada devrimci önderlerin her türlü ihtimali göz önünde bulundurmaları gereken bir süreçten geçiyoruz.Bu nedenle, bu kadar öneme haiz bir ülkenin devrimcileri olarak dış dürtülerin her dönemde içimize uzanacağına bilmek bir bakıma bunu normal karşılamak, ancak; gerekli önlemlerin alınması içinde azami çaba sarfetmek gerekir.

DIŞ İLİŞKİLER

Değişik siyasal güçler, karşılıklı olarak sorunlarını görüşmek yada çözmek için belirli düzeylerde ve belli ilkeler temelinde ilişki kurarlar.Devrimci güçler arasında kurulan ilişkiler; eşitlik, karşılıklı saygı ve iç işlerine karışmama ilkeleri temel alınarak sürdürülür. Siyasi ilişkiler geliştirmek her siyasi hareket yada güç için kurulması gereken zorunlu ilişkilerdir.

Ancak, tek taraflı, yukarda belirlenen ilkeler esas alınmadan kurulan ve her hangi bir siyasi gücün devrimci kişiliğini zedeleyen siyasi bir ilişki, normal bir ilişki olarak adlandırılmaz.Bu tür ilişkiler,devrimci hareketleri kişiliksizleştirmeye yönelik olup, devrimci olmayan ilişkilerdir.Bu tür ilişkiler, tek taraflı ve bağımlılık ilişkileridir.Bu nedenle, dış ilişkiler geliştirilirken uyanık olmak ve ilişki geliştirilen güçleri çok iyi tanımak ve seçmek gerekir.

TÜRKİYE' DE YENİ YASALAR...

Bu gün Türkiye'de en hararetli şekilde tartışılan konulardan biri de hiç kuşkusuz yeni "partiler ve seçim" yasalarıdır. Bunlardan "partiler yasası" kukla Danışma Meclisi tarafından hazırlandıktan sonra, faşist generallerin beş kişilik Milli Güvenlik Konseyi'ne sunuldu. Esas hazırlayıcı Milli Güvenlik Konseyi olduğundan, bu "partiler yasası" da köklü bir değişikliğe uğramadan -Anayasa örneğinde olduğu gibi- onaylanacaktır. Böylece yeni "partiler yasası"ndan sonra yeni partiler oluşturulacaktır.

Oluşturulacak bu partiler, daha sonra gerçekleşecek olan "genel seçimler"le faşist rejimin kurumlaşmasında son görevi üstleneceklerdir. Bu yolla, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük önüne koyduğu rejimin kurumlaşması doğrultusundaki hedefler zincirine son halkasını da eklemiş olacaktır. Önce faşizmin hukuki kılıfa olan ve zorla kabul ettirilen "Anayasa" daha sonra "siyasi parti ve seçimler yasası" ile rejimin savunucusu partiler ve son adım olarak ta, zora dayalı olacağı kuşku götürmez "genel seçimler ve parlamento"... Ve bütün bunların hepsi "demokrasiye dönüş" adına...

Peki gerçekten partilerin kurulmasından ve "genel seçimlerin" yapılmasından sonra "demokrasiye dönüş" gerçekleşecek midir? Bu görüşte olup, hala beklenti içinde olanların varlığı biliniyor. Onun için önce bu konuya değinip, daha sonra da sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün, faşizmin kurumlaşması meselesinde neden böyle

bir yöntemi izlediğini açıklamaya çalışalım.

Bir defa faşist generallerin "demokrasiye dönüş" demagojisine belirli oranda aldanıp, ümidini "genel seçimler"e bağlayanların bir noktayı iyi bilmeleri gerekir: İki buçuk yıldır işçi sınıfı ve emekçi halklarımıza azgınca saldıran sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük amaçsız olarak saldırıya geçmiştir. Aynı şekilde 12. Eylül 1980'den günümüze kadar uygulanmakta olan ekonomik-politika da amaçsız değildir. Bir bütün olarak cuntanın ekonomik, politik, askeri ve kültürel alanlardaki uygulamaları bir tek şeyi hedeflemiştir; Sömürgeci, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisini toplumun her alanında egemen kılma ve muhalifsiz bırakma... Faşist generaller çetesinin kendi elleriyle inşa ettikleri bir binayı, yine kendilerinin yıkması nasıl beklenebilir? Nitekim 7. Kasım'da zorla kabul ettirilip yürürlüğe konulan "Anayasa" örneğinde cuntanın niyeti açıkça ortaya çıkmıştır. (Devrimciler için bu niyet daha önce de açıktı). Aynı şekilde bu gün tartışma gündeminde olan "partiler ve seçim" kanunları da temeli atılmış binanın duvarları ve çatısı konumundadır. Çünkü, faşist diktatörlük nasıl ki, "Anayasa" tartışmaları döneminde kendi görüşleri dışında hiç bir görüşe söz hakkı vermeyip, ödüncük davranmadıysa, bu günkü "partiler yasasıyla" da kendinden başka hiç kimseye parti falan kurduurmaya çalışmaz. Bu konu öyle açıktır ki, burjuva köşe yazarlarından Me-

tin Toker'in bile gözünden kaçmamıştır. Metin Toker 21. Mart 1983 tarihli Milliyet'te satır arasına sıkıştırarak şöyle demektedir; "Eğer partiler, kaba fakat doğru tarifile, mevcut siyasi eğilimlerin organize olmuş şekliyse Türkiye'de en az iki siyasi parti bulunacaktır. Bunlar kimler tarafından kurulacaktır, yan siyasi eğilimler ayrı mı örgütlenecektir, yoksa başta, ana siyasi eğilimlerin çatısı altına mı sığınacaklardır, üçüncü bir merkez partisi gerçekleşebilecek midir, bunları bu günden söyleme imkanı yoktur. Bunlar doğrudan Milli Güvenlik Konseyi tarafından düzenleneceğine göre o konudaki hiç bir beyan, spekülasyonun ötesine geçmez". Metin Toker'in "Partiler ve Ekonomi" başlıklı yazısından aktardığımız, bu alıntının kendi içinde taşıdığı tutarsızlığa değinmeyeceğiz. Zira niyetimiz, Metin Toker gibi bir burjuva köşe yazarını tartışmak değildir. Ancak alıntının "...Bunlar doğrudan Milli Güvenlik Konseyi tarafından düzenleneceğine göre..." cümlesi konumuzu yakından ilgilendirmektedir. Bu cümleden de açıkça anlaşılacağı gibi; herkes istediği şekilde, istediği sınıfın temsilciliğini yapacak bir parti oluşturulmaya muktedir değildir. Oluşturulacak her parti -göstermelik olarak çok sayıda parti de oluşturulabilir- en son aşamada faşist generallerin onayını almak zorundadır. Bundandır ki, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün, kendi düşüncesine ters düşecek herhangi bir partinin oluşmasına izin verece-

gini düşünmek, kaba tabiriyle tam bir ham hayaldir. Nitekim Ankara Kulislerinde, oluşturulacak partiler üzerinde çıkan söylentiler de bu düşüncemizi doğrulamaktadır. Parti oluşturmaya kolları sıvayanlara baktığımızda faşist diktatörlüğün en sadık uşaklarını görmekteyiz. Hele Turgut Özal ve Bülent Ulusu gibilerinin, uşaklıktan da öte, bu günkü faşist rejimin ekonomik mimarı ve baş bakanı olarak göz önünde bulundurursak, bu kaşarlanmış faşistler tarafından oluşturulacak partilerin de nemenem bir parti olacağı daha açık bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bu yüzden, biz burada kurulacak partilerden, kimin "Merkez" kimin "merkez sağ" ve kimin "merkez sol" partiyi oluşturacağı üzerinde durmayacağız. Çünkü, yukarıda da belirttiğimiz gibi, oluşturulacak partiler, faşist generallerin icazetli partileri olacağına göre, ismi "merkez sosyalist" parti de olsa nitekim olarak hiç bir şey değişmez. Sömürgeci, askeri faşist diktatörlüğün oluşturacağı ilk parlamentoya girecek parti, hangi şart ve koşullarda olursa olsun, en azından 1990'a kadar bu günkü faşist cuntayı ve o'nun izlediği yolu en ödünsüz bir şekilde savunmak ve aynı yoldan yürümek zorunda kalacaktır. İşte "demokrasiye dönüş" esprisi altında yatan gerçek budur. Yürürlüğe konulan bir sürü yeni yasalar, böylece "demokrasiye dönüş"ü değil, faşizmin kurumlaşmasını amaçlıyor.

Bu konuyla ilgili olarak şimdilik bu kadarla yetinip, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün neden böyle bir yön-

teme baş vurduğunu açıklamaya çalışalım.

Bilindiği gibi her toplumsal olayda olduğu gibi, faşizmin de iktidar olduğu bir ülkede, o ülkenin tarihi-toplumsal süreci önemli bir rol oynar. Özellikle ülkelerin sosyal, ekonomik, politik, kültürel v.b. alanlardaki gelişkin veya geriliği, gündeme gelen herhangi bir toplumsal olaya damgasını vurur. Örneğin, tekelci burjuvazinin gelişmesi ve giderek devleti ele geçirip, devlet tekeli kapitalizmini oluşturma süreci; kapitalizmin serbest rekabetçi dönemini kendi iç dinamikleriyle yaşamış ülkelerde ayrı, kapitalizmin dışa bağımlı bir şekilde gelişme gösterdiği ülkelerde ayrıdır. Birinci tip ülkelerde, serbest rekabetçi dönem hiç bir müdahaleye uğramadan kesintisiz olarak yaşandığı için, burjuva demokrasi geleneği köklü bir kuramdır. Bu tip ülkelerde tekelci aşamaya geçildikten sonra da, burjuva demokrasisi tam olarak ortadan kaldırılamaz ve belirli oranda varlığını sürdürür. Çünkü, geçmişin köklü bir geleneği olarak tekelci kapitalizme miras kalan burjuva demokrasisi, bu dönemde de burjuvazinin çeşitli katmanları arasında uygulanmasına devam eder. Ne zaman ki, tekelci burjuvazi gelişen sınıf mücadelesinde iktidarının tehlikeye düştüğünü görürse, o zaman tüm bu burjuva demokratik uygulamaları ortadan kaldırır ve yapısında var olan "her alanda gericilik" hayata geçirir.

İkinci tip ülkelerde ise durum daha farklıdır. Bu tip ülkelerde kapitalizm kendi iç dinamikleriyle gelişmediğinden

burjuvazi de dışa bağımlı olarak gelişmesini sürdürür. Zaman zaman gelişme sürecine giren ulusal burjuvaziler de kısa dönemde uluslararası tekelliliğin güdümü altına girmek zorunda kalarak, ya işbirlikçi konuma dönüşürler, ya da tüm sınıfsal taleplerinden vazgeçmek zorunda kalırlar. Tekelci aşamaya gelindiğinde ise; alt yapı kurumlarının gelişkinliği üzerinde yükselen bir tekelci aşama olmadığından, toplum bir bütün olarak işbirlikçi-tekelci burjuvazi tarafından baskı altında tutulur. Çünkü, işbirlikçi tekelliliğin tek güvenesi (!) özellikle bu tür ülkelerde baskıdır. Toplumun ayaklarını keserek, ya da boynunu mengineyle uzatarak kendi tabutuna uydurmaya çalışır.

Bu tür ülkelerde tekelci burjuvazinin geçmişten devraldığı bir burjuva demokrasi geleneği olmadığından, o'nun gelişmesi döneminde de böylesi bir şeye tahammül edemeyeceği açıktır. Ancak işbirlikçi-tekelci burjuvazi, sınıf mücadelesinin keskinleştiği dönemlerde bazı ödünler vermek zorunda kalır. Bu ödünler, emperyalist ülkelerde işçi sınıfına tanınan imtiyazlar (!) değil, işçi sınıfının ve emekçi halkların dişle, tırnakla kazandıkları haklardır. Ama, işbirlikçi-tekelci burjuvazi vermek zorunda kaldığı bu ödünleri tekrardan ortadan kaldırmak için saldırılarına yoğunlaştırır. Bu saldırılar, sivil çetelerin yanında, ağırlıkta devlet aracılığıyla yapılır. Çünkü, devlet de, ordusuyla, polisleriyle ve bürokratik mekanizmasıyla bir zor devletidir ve burjuva demokratik kuramlara yabancıdır.

Bu noktalar göz önünde bulundurulup, Türkiye'deki durum değerlendirilirse, Türkiye'deki işbirlikçi-tekelci burjuvazinin de yukarıda bahsettiği -imiz burjuva demokratik kuramlara yabancı olduğu görülecektir. Zira, sömürgeci, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi de gelişmesini dışa bağımlı bir şekilde sürdürmüş ve gelişme sürecinde, bırakalım burjuva demokrasisini uygulamayı, Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı ile emekçi halklarının zorla elde ettikleri demokratik kazanımlara da azgınca saldırmıştır. Bunun böyle olmasının nedeni, Türkiye'deki kapitalizmin çarpıklığında ve dışa bağımlılığında yatmaktadır. Osmanlı imparatorluğu döneminde batılı kapitalist devletlerle oluşturulan ilişkiler, Türkiye'de kapitalizmin dışa bağımlı bir şekilde gelişmesini beraberinde getirmiştir. Bu ilişkiler sonucudur ki, Türk burjuvazisi gelişmesinin daha başlangıç yıllarında işbirlikçi bir karakter kazanmış ve bu karakterini sömürgeci Kemalist burjuva diktatörlüğü döneminde, özellikle 1923 İzmir iktisat kongresinden sonra, emperyalizme uşaklık ilişkileri düzeyine çıkarmıştır. Bu karakter üzerinde oluşan T.C. devleti de her zaman bir baskı ve zor devleti olmuştur. Bu baskılar, daha baştan beri mevcut yapıya göre oluşturulan gerici ordu, polis ve bürokratik mekanizma aracılığıyla sistemli bir şekilde sürdürülmüştür. Her yönüyle gerici nüvelerin hakim olduğu böyle bir devlet yapısından ve böyle bir burjuvaziden burjuva demokrasisini uygulaması elbetteki beklenemez. Çünkü, Türkiye kapitalizminin

tarihi gelişme süreci böylece bir olguya yabancıdır ve tahmülsüzdür. Nitekim 1961 Anayasasında işlenen bazı burjuva demokratik haklar hiç bir dönemde tam olarak hayat bulmamıştır. 12 Mart döneminde bu yük oranda kuşa çevrilen 1961 Anayasası nihayet 12.Eylül 1980 de tüm olarak ortadan kaldırılmıştır. Tekelci burjuvazi ne zamanki mevcut yöntem ve uygulamalarıyla sorunlarını atlatamıyacağını anlamış ve bu durumuyla toplumsal muhalefeti dağıtamıyacağını kavramışsa, o zaman açık-totaliter yöntemlerle, devlet aracılığıyla faşizmi dayatmıştır. Evet, Türkiye'de faşizm devlet eliyle dayatılmıştır.

Yukarıda da anlatmaya çalıştığımız gibi Türkiye'deki faşizm, Türkiye'nin tarihi-toplumsal şartlarına göre iktidar olmuştur. Halbuki klasik faşizmin iktidar olduğu ülkelerde durum çok daha ayrıdır. Faşizmin her ülkede iktidara geliş şekli ayrı ayrı özellikler taşır dendiğinde, kapitalizmin kendi iç dinamikleriyle gelişmediği ülkeler arasında da göreceli farklar olduğu unutulmamalıdır. Kısacası faşizm, her toplumsal olayda da olduğu gibi, ülkelerin verili koşullarına göre iktidar olur. Konuyu detaylarıyla birlikte başka bir yazımızda tartışacağımız için, şimdilik esas meselemize dönelim.

Türkiye'de faşizmin devlet eliyle dayatıldığını gördük. Bu durum, 12 Eylül 1980'e kadar devlet yapısında yer alan tekelci burjuvazinin diğer kanatlarının, cuntanın yönetimi gaspetmesinden sonraki dönemde girdikleri sessizliği açıklamaya yeterlidir. Özgür-

lükler konusunda "mangalda küf" bırakmayan CHP ve önder kadrolarının ne denli "anti-faşist" oldukları da böylece anlaşılmalıdır. Özellikle şimdiye kadar CHP'den bir şeyler medet uman güçler bu konuyu biraz düşünmelidirler.

12 Eylül 1980'de Türkiye'de iktidar olan faşizm, devlet kurumlarını tek tek, hiç bir muhalefetle karşılaşmadan ele geçirmiş ve bazı ekleme ve çıkarmalarla iktidarına kurumlaşma doğrultusunda büyük adımlar atmıştır. Devlet kurumlarının faşistleştirilmesi, devrimci-toplumsal muhalefetin dağıtılması konusunda oldukça başarılı olan faşist generaller, bir tek noktada başarılı olmamışlardır. O da faşizm için ekmek-su kadar önemli olan kitle tabanıdır. Oysa ki, yukarıdan aşağıya, devlet eliyle dayatılan faşizmde en can alıcı nokta kitle tabanıdır. Türkiye'deki sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük her ne kadar bu tabanı bulduğunu; kanıt olarak ta 7.Kasım'da yapılan "Anayasa oylaması" sonucunda elde ettiği % 91,5 oranındaki oyları gösteriyorsa da, işin iç yüzünü, oyların baskı ve terör yoluyla toplatıldığını en iyi kendisi bildiğinden, yeni arayışlar içine girmek zorunda kalıyor. Bu arayışların bir parçası olarak ta yeni "partiler ve seçim yasası" ve kurulacak "parlamento" dayatılıyor. Cunta böylece "bir taşla iki kuş" vurmaya amaçlıyor. Bir yandan faşizme parlamenter bir örtü geçirerek o'nu kurumlaştırmak, diğer yandan da "demokrasiye döndük" diyerek kitle tabanı bulmak ve o'nu güçlendirmek. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük 12.Eylül 1980'de

iktidarı gaspettiğinde, Türkiye ve dünyanın diğer ülkelerinde daha önce görülen askeri - faşist darbelerden gerekli dersleri çıkarmıştır. Bu dersler ışığında Türkiye'de faşizme kitle tabanı bulamayacağını da ha ilk günden biliyordu. Bunun için göstermelik te olsa, bir parlamento oluşturma zorunda olduğunu ve böylece parlamento da çeşitli görüşlerin temsil edildiği mizacını vererek, Türkiye'de "parlamente demokrasi" nin uygulandığını iddia edebilecek ve belki de kitle tabanı bile bulabilecekti (!) Ama cuntanın icraatları o kadar açıktır ki, faşist generaller bile bu icraatlarını üstlenemez durumdadırlar. Diğer yandan, bu gün Türkiye'de yaşanan dönem 12.Eylül 1980 dönemi de değildir. Köprünün altından ol dukça sular aktı. Cuntanın ilk dönemlerde yaptığı demagojiler yine kendi uygulamaları içinde eriyip, yok oldu. Türkiye ve Kürdistan emekçi halkları üzerindeki "anarşiyi ve bölücülüğü" önleme fobisi yıkıldı ve gerçek teröristlerin bizzat faşist generallerin olduğu açıkça ortaya çıktı. Faşizmin ekonomik, sosyal, siyasal, askeri, kültürel v.b. alanlardaki uygulamaları halk kitleleri arasında ilk başta bir homurdanma yarattı. Bu homurdanma giderek cuntâ için baş tehlike olan toplumsal muhalefetin ilk nüvelerini filizlendirdi. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük, toplum içinde yükselen bu rahatsızlığın farkındadır. Gelişmeye yüz tutan toplumsal muhalefetin bir barut fıçısı gibi patlayacağını görmektedir. Mücadele ruhlu Türkiye ve Kür-

distan işçi sınıfı ile emekçi halklarının iki buçuk yıldır uygulanan baskı ve teröre karşı sessizliklerinin " hayra alamet" olmadığını cunta kendisi de çok iyi bilmektedir. Buncandır ki, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük yeni " partiler ve seçim yasası" ile ve oluşturulacak "parlamento" aracılığıyla bu patlamayı biraz daha geciktirmek ve bu arada kitle tabanı bulmak istemindedir. İşte, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün neden böyle bir yöntemle faşizmi kurumlaştırmayı seçtiğinin nedenlerinden bir budur. Ama hepsi bu kadar değildir.

Bilindiği üzere Türkiye' de 12.Eylül 1980'de askeri bir darbeye iktidar olan faşizm, ABD emperyalizminin himayesinde gerçekleşmiştir. ABD emperyalizmi bizzat 12.Eylül 1980 askeri-faşist darbesinin baş planlayıcısı durumundadır. Türkiye'deki faşizmin, neden Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde kümelenmiş emperyalist devletlerin değil de, özellikle ABD emperyalizminin himayesi altında dayatıldığı sorusu, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin emperyalizmle olan bağımlılık ilişkisiyle yanıtlanabilir. Türkiye'deki tekelci burjuvazi bilhassa 45'li yıllardan sonra tamamen ABD emperyalizminin denetimine girmiş - tir. Böylece ABD emperyalizminin bir uydusu haline gelen işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, uşaklık ilişkileri düzeyinde her aşamada ABD'nin doğrultusunda hareket etmiştir. Ne var ki, emperyalist devletlerin evrensel çelişkileri Türkiye'deki tekelci burjuvaziyi

de etki sahasına çekmiştir. Bu etkileme 12.Eylül 1980 askeri-faşist darbesinde açıkça gözlemlenebilir. ABD emperyalizmi darbeyi çok olumlu ve gerekli olarak değerlendirirken, AET üyesi emperyalist devletlerden bazıları kuşkularını gizlemişlerdir. Bu kuşkularının bir sonucu olarak ta " Türkiye'de demokrasiye dönüş" gerçekleşmeye kadar, Türkiye'ye yapılan ekonomik ve askeri yardımları! dondurma yoluyla "danışıklı döğüş" içine girmişlerdir. Sömürgeci, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi ise bu durumdan azami ölçüde faydalanma yolunu seçmiştir. Bir yandan ABD emperyalizminin yaptığı ekonomik ve askeri yardımları! fazlaştırmış (Çevik kuvvetlerin Kürdistan'a yerleştirilmesi olayına evet diyerek), diğer yandan da faşist rejimin kurumlaşması için gerekli gördüğü "Anayasa, partiler ve seçim yasası, genel seçimler ve parlamento" takvimleriyle AET içindeki emperyalistleri tatmin(!) etmiş ve konan ambargoları kaldırılmıştır.

İşte bu son anlatmaya çalıştığımız neden de, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün niçin "demokrasiye dönüş" kisvesi arkasına saklanarak, rejimini bu yolla kurumlaştırma çabasının etkileyici bir faktörüdür.

Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün başta ABD emperyalizmi olmak üzere, bir bütün olarak emperyalist sistemden bu denli büyük yardımlar görmesi o'nu kalıcılaştırmaz. Aynı şekilde cuntanın "demokrasiye dönüş" manevraları ile faşist re-

(Dev. Say. 19'da)

8 MART

özelliklerine bağlı olarak de-
ğişik nitelikte, ama en ağır
baskılara maruz kalmış, horlan-
mış ve insan olarak varlığı
tartışma konusu olmuştur. Kadı-
nı insan olarak varlığını tar-
tışma konusu yapan temel etken
ya da etkenler nelerdir?

İlkel toplumda gerek doğadan
kaynaklanan, gerek biyolojiko-
larak tezahür eden ve gerekse
cinsel olarak ortaya çıkan ba-
zı farklılıklar, bu tür eşit-
sizliklere neden olmasına rağmen,
sınıfların ortaya çıkma-
sıyla birlikte (köleci toplum
ve sonrası) kadın, özel mülki-
yete dahil edilmiştir. Bir si-
lah gibi, toprak gibi v.b. kıs-
saca bir mal !..

Demek ki, kadını ikinci pla-
na iten, bu günkü ezikliğe mah-
kum eden ve bu gün kullanılır
bir mal olarak öne süren zih-
niyet ya da yapı, yukarıda be-
lirtildiği gibi, bu gün ortaya
çıkması veya sadece bu günün öz-
gül durumuyla ilgili bir olay
değildir. Aksine, tarihsel o-
larak ortaya çıkmış ve bu güne
dek uzanıp gelen sınıfsal bir
temelden kaynaklanmaktadır.

Kısaca; köleci toplumdan gü-
nümüz sosyalist toplumuna ka-
dar uzanan böylesi bir zaman
zincirinde, zincirin her hal-
kasında farklı nitelikte geli-
meler olmasına rağmen, kadını
ilgili ortak yan, hiç kuşkusuz
kadının bir mal gibi-entia gi-
bi-, özel mülküyetin (sosyalist
toplum hariç) bir parçası ol-
masıdır.

Kürdistan'a dönüyoruz. Kür-
distan kadınının durumu nedir?
Kürdistan kadını yukarıda izah
edildiği gibi, gerçekten bir
eşya-mal-entia- gibi midir? Kür-
distan kadını ne tür haklara

sahiptir?

Kürdistan kadınına yaklaştı-
ğımızda, o'nu sadece bu günkü
haliyle değerlendiremeyiz el-
bette. Değerlendirsek bile bü-
yük yanlışlıklara düşeriz. O'nu
Kürdistan'ın bütünü içinde ve
tarihsel gelişimi içinde ele
almak gerekir.

Kürdistan'ın çok eski bir ta-
rihe sahip ve sürekli işgalle-
re maruz kalan bir ülke olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunu, ay-
rıca burda irdelemeye gerek
yok. Aynı şekilde Kürdistan
toplumu -halk olarak, şimdi de
ulus olarak- yüzyıllardır (1514
ten günümüze kadar) sömürgeci-
lerin baskısı altında olduğu
gerçeğini de tartışmayacağız. A-
ma Kürdistan'a yönelik saldırı-
ganlığın, işgalin, barbarlığın
ve sömürgeciliğin, Kürdistan
toplumu üzerindeki tahribatla-
rını ve bu tahribatların özel-
likle Kürdistan kadını üzerin-
deki etkisini elbette ki tar-
tışacağız. Çünkü Kürdistan ka-
dınının (bir bütün olarak Kür-
distan toplumunun) şekillenme-
sinde geçmişin (sömürgeciliğin
v.b.) işlevi, geçmişin doğru-
dan etkisi vardır. Ve bu günkü
Kürdistan kadını geçmişin bir
ürünüdür. Eğer Kürdistan kadı-
nı bu gün farklı özelliklere
sahipse, bu geçmişten (geçmiş-
le bağlantılı olarak şekille-
nen) gelen bir özelliktir.

Kürdistan kadını sömürgeci
yapıdan dolayı kişiliğini bü-
yük oranda kaybetmiştir. En u-
fak bir hakka sahip değildir. O
kullanılan, güdülen, ekilen, ü-
rün alınan ve zevk veren bir
canlı olarak değerlendirilmek-
tedir. Kürdistan kadını her
şeyden önce iyi bir aşçıdır, i-
yi bir bulaşıkçı, iyi bir ter-

zi, boyacı, sıvacı, çoban, iyi
bir hizmetçidir. Soy'un devamı

devamı için ara vermeksizin iş-
leyen, ama iyi bir "doğurgan"
makinedir. Erkeğini tatmin e-
den, ama kendisinin böyle bir
hakkının olduğu bilincinde ol-
mayan basit bir zevk aracıdır.
İstendiğinde dövülen, kovulan,
alınıp satılan kurbanlık bir
hayvandan farksızdır !.

Kürdistan kadınının iyi ve
rahat bir yemek yemeye, uyku u-
yumaya hakkı yoktur. O, güle-
mez, eğlenemez, giyinemez, süs-
lenip gezmeye gidemez. Sadece
hizmet etmekle, verilen görev-
leri yerine getirmekle ve ar-
zulandığı zaman cinsel yönden
erkeği tatmin etmekle yükümlü-
dür.

İşte Kürdistan kadını budur.
Uğruna binlerce satırlık şiir-
ler dizilen, romanlara konu e-
dilen, kutsallığı tartışılma-
yan, yiğitlerin anası diye anı-
lan Kürdistan kadını !..

Belki, yukarıda anlattıkları-
mız abartma olarak nitelendiril-
ecektir. Kuşkusuz, nüfusun çok
az bir kesimi yukarıda çizilen
tablonun dışındadır. Bizim e-
sas olarak temel aldığımız za-
ten o bir avuç olanlar değil.
Ve şu da bilinmelidir ki, Kür-
distan kadını, yukarıda sergi-
lemeye çalıştığımız tablodanda
fazla bir şekilde ezilmektedir.
Bunu ancak Kürdistan gerçeğini
yaşayanlar bilir.

Kürdistan kadını (sömürgeci
yapıdan dolayı) sosyal yönden
de son derece geridir. O, günün
büyük bir bölümünü (en az 16
Saat) çalışarak geçirdiği hal-
de, kendi ürettiğine kendisi

sahip çıkamıyor. Tümü elinden alınıyor. (Baba evindeyken baba, ağabey v.b., evlendikten sonra da koca...) Mülkiyet edinme veya özel mülkiyete yönelik yatırım hakkına sahip olmayan Kürdistan kadını, sadece ekonomik yönden baskı altında değildir. O, sadece ulusal eziklik içinde de bulunmuyor. O, aynı zamanda cinsel yönden de eziliyor. Kişi olarak eziliyor. Girdiği aşağılık kompleksinden dolayı da kişiliği, onuru ayaklar altına alınmıştır, zedelenmiştir. Kısacası, Kürdistan kadını sadece dişi olarak vardır. Yaşadığı için, canlı bir yaratık olduğu için de, canlı olarak vardır. Gerçekte ise o bir köledir !...

Peki ama, Kürdistan kadını insan olarak gerçek değerine nasıl ve ne zaman kavuşacaktır? Hep böyle ikinci planda ve ezik olarak mı yaşamını sürdürecektir?

Kürdistan kadınının eziklikten, sömürü ve baskıdan kurtuluşu her şeyden önce ülkenin bağımsızlığı (bağımsız devlet) ulusun kurtuluşu ve halkın özgürlüğüne bağlıdır. Ve gerçek anlamda kurtuluş ise, hiç bir sömürü, baskı ve sınıfın bulunmadığı, sınıfsız toplumda olacaktır.

Kürdistan'da yabancı egemenlik (sömürgecilik) hüküm sürdükçe, bir bütün olarak Kürt ulusunun tutsaklığı, Kürdistan halkının da esareti devam ettikçe, Kürdistan kadını var olan sömürü, baskı ve eşitsizlikten kurtulamaz. Sınıfsal, ulusal ve cinsel baskı, yukarıda da vurguladığımız gibi, ancak sınıfsız toplumun kurulmasıyla ortadan kalkabilir. Her türlü sömürü, baskı ve bunları yürürlüğe koyan mekanizmanın dinamiklenmesiyle, imha edil-

mesiyle, ortadan kaldırılmasıyla...

Sömürge bir toplumda, egemen sınıfların ülkeyi ve halk kitlelerini sömürgecilere ve emperyalistlere peşkeş çektiği, sömürü ve baskının her biçiminin, toplumun her kesimi üzerinde azgınca ve pervazsızca uygulandığı bir düzende, kadınların kurtuluşundan bahsetmek kuşkusuz hayalden öteye gitmez.

O halde sorun nedir? Bize göre Kürdistan kadınının kurtuluşu, bir bütün olarak Kürdistan devrimiyle yakından ilintilidir. Kürdistan'da Ulusal Bağımsızlık ve Halk Demokrasisi yönünde atılan her ileri adım, geliştirilen her devrimci yöntem, kadınlarımızın geleceği üzerinde doğrudan etki yapacaktır. Kadınlarımızın kurtuluşunu, ama gerçek anlamdaki kurtuluşunu daha da çabuklaştıracaktır. Ve Kürdistan toplumu da ancak o zaman istenen düzeyde gelişme kaydedebilecektir.

Bilinmelidir ki, bir toplumun gelişkinlik düzeyi, o toplumdaki kadınların etkinlik derecesiyle yakından ilintilidir.

NEWROZ

manên kurdî, tirkî û hollandî
peyvîn, girîngahiya Newrozê
anîn ziman û lî ser rewşa Kur-
distanê axaftinên siyasî kirin.
Ji mêvanan re rêya xelasbûnê li
gor dîtinên xwe pêşkeş kirin.

Ji şeva Newroza Hollanda re
jî gelek mesaj hatin şandin.
Berpirsiyarê Partiya Komînîsta
Şîlî di şevê de peyvî û pişt-
girtina gelê Şîlî bi gelê Kur-
distanê re anî ziman.

Bi xweşî û serfirazî şev; bi
hêviya, ku em dê Newrozên xwe
di Kurdistaneke serbixwe, demoq-
ratîk, sosyalîst û yekbûyî de
pîroz bikin, dawî hat.

YENİ YASALAR

jimi kurumsallaştırma çabaları da bir sonuç vermez. Çünkü, Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı ile emekçi halkları cuntanın esas yüzünü tanımaya devam ediyorlar. Gerçek demokrasinin sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün oluşturacağı partilerle yine o'nun parlementsuz da temsil edilemeyeceğinin bilincindedirler. Bu bilinçten hareketle, esas sorunun bir devrim sorunu olduğunu görüp, faşizme karşı mücadele birliğinin oluşturulması gereğine dikkat çekiyorlar. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük halklarımızın derin sessizliğinin yaratacağı fırtına içinde süpürülüp mahvolacak, halklarımız kendi ülkelerinde gerçek demokrasilerini uygulayacaklardır...

"BAĞIMSIZLAŞMA"

parlanmasını yürekten isteyen, ama uzun vadede -alternatifin yaratılmaması halinde-devrimci hareketten tümüyle uzaklaşacak olan ve bu gün "bağımsız" bulunan siyasi ögelerin, devrimcilerin, devrimci kadroların kazanılması, her birinin en ileri kadrolar düzeyine ulaştırılması için gerekli olan çabanın sarfedilmesi gerekir. Bu çaba yukarıda da belirtildiği gibi, alternatifin, yani partinin oluşturulmasına yönelik olmalıdır.

Biz kendi payımıza, üzerimize düşen tüm sorumluluğu, devrimci anlayışımızın bir gereği olarak yüklenmeyi ve bunu yerine getirmeyi kutsal bir görev olarak kabul ediyoruz.

8 Mart Kadınlar Günü tüm dünyada coşkuyla kutlandı

ve kadınlar; bizim kadınlarımız
korkunç ve mübarek elleri
ince küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
anamız avradımız yarımız... *Nafin*

Dünya ilerici kadınlarının mücadele günü olan 8 Mart, geçtiğimiz günlerde uluslararası düzeyde büyük bir coşkuyla kutlandı. Bu önemli günün tarihi geçmişini kısaca şöyledir.

İnsanlık tarihinde ilk kez 8 Mart 1858'de New-York'ta toplanan kadınlar, insanlık koşullarında bir iş yeri ve eşit ücret için direnişlerini simgeliyen bir miting düzenlediler.

Daha sonra, yine 8 Mart 1908 tarihinde tekstil işletmelerinde çalışan kadınlar, Manhattan'da yüksek ücret, iyi çalışma koşulları ve daha kısa çalışma saati için bir yürüyüşle eylemlerini sürdürdüler.

1910 yılında Kopenhagen'de toplanan 2. Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda ise 8 Mart, dünya kadınlar günü olarak ilan edildi.

Yaşamın temel unsuru olan kadın, tarihsel olarak uğradığı haksızlıklarla sürekli ikinci plana itilmiş, sürekli ezilmiştir.

İlkel toplumdaki günümüze kadarki dönemler incelendiğinde, görülecektir ki kadın, dönemin

(Dev. Say. 18'de)

XWEDÎ: KOÇ-KAK, Komela Çanda Karkerên Kurdistanê
SAHİBİ: KOÇ-KAK, Kürdistan İşçi-Kültür Derneği
UTGİVARE: Kurdistanîs Arbetar-Kultur Föreningen
NAVNÎŞAN : Post Box 7031, 63 07 Spanga, SWEDEN
ADRESS
POSTGIRO: 98 66 50-0

BIHA: 5 kr. /
1 D-Mark
50 Lira